

Tuyên Quang

NĂM THỨ 62
Bộ mới
Số 308
Thứ Sáu
9 tháng 10 năm 2026
29 tháng Tám, Bình Ngô

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH TUYÊN QUANG
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN TUYÊN QUANG

Báo điện tử:
baotuyenquang.com.vn

THỰC HIỆN THẮNG LỢI NGHỊ QUYẾT ĐẠI HỘI LẦN THỨ I ĐẢNG BỘ TỈNH

Bế mạc Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIV

(XEM TIẾP TRANG 2)

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm phát biểu bế mạc hội nghị.

Đảng bộ các cơ quan Đảng tỉnh tập trung hoàn thành nhiệm vụ những tháng cuối năm

(XEM TIẾP TRANG 2)

Đồng chí Lê Thị Kim Dung, Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy, Trưởng Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh, Bí thư Đảng ủy các cơ quan Đảng tỉnh phát biểu tại hội nghị.

Ảnh: THANH PHÚC

3 Rõ việc, rõ kết quả

5 Dạy học sinh dùng AI đúng cách

7 Bí thư lên sóng giới thiệu nông sản quê nhà

Bền chặt tình quân dân

>>TRANG 9

Cán bộ, chiến sĩ Đồn Biên phòng Bạch Đằng giúp người dân thu hoạch lúa.

Bài, ảnh: PHẠM HOAN

BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG

Không để tâm lý sợ sai
trở thành lực cản của đổi mới

(XEM TIẾP TRANG 4)

NGƯỜI TỐT - VIỆC TỐT

Giữ hương cốm quê

Chị Lục Thị Mỹ,
thôn Minh Thành, xã Bắc Quang.

(XEM TIẾP TRANG 11)

Bài, ảnh: THÚY NGÀ

Rõ việc, rõ kết quả

Sau khi sáp nhập, Đảng bộ, chính quyền, các tổ chức chính trị - xã hội xã Nghĩa Thuận từng bước ổn định tổ chức, phân công nhiệm vụ theo phương châm “6 rõ”; trong đó, vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên được chú trọng. Các chi bộ xây dựng nghị quyết, chương trình hành động phù hợp với điều kiện thực tế, góp phần nâng cao đời sống Nhân dân vùng biên giới.

Đảng viên phụ trách hộ

CHI bộ thôn Mã Hồng hiện có 39 đảng viên. Với đặc thù địa bàn vùng cao, việc đưa nghị quyết vào cuộc sống được chi bộ xác định gắn với những nhiệm vụ cụ thể, phù hợp với từng hộ dân. Bí thư Chi bộ Thảo Mí Vũ cho biết, sau sáp nhập, địa bàn rộng hơn nên chi bộ rà soát các nhóm hộ, phân công đảng viên phụ trách từng khu vực, từng hộ gia đình để việc tuyên truyền, vận động và hỗ trợ Nhân dân được thuận lợi hơn. Việc phân công cụ thể giúp mỗi đảng viên nắm được tình hình của hộ dân, đồng thời thuận lợi trong việc theo dõi kết quả thực hiện các nhiệm vụ của chi bộ.

Tại thôn Mã Hồng, nội dung sinh hoạt chi bộ được gắn với nhiệm vụ phát triển kinh tế, nâng cao thu nhập cho người dân. Đảng viên Hùng Văn Sinh là một trong những người thực hiện trước các mô hình mới. Trên diện tích đất của gia đình, anh thử nghiệm trồng cây dược liệu, kết hợp nuôi lợn đen bản địa. Anh Sinh chia sẻ: “Bà con có kinh nghiệm sản xuất nhưng khi đưa giống cây, con mới vào sản xuất thì cần có thời gian để tìm hiểu. Là đảng viên, mình làm trước, có kết quả cụ thể thì bà con sẽ dễ tham khảo, học hỏi”.

Ở thôn Lũng Cúng, nguyên tắc “rõ việc” cũng được cụ thể hóa trong nghị quyết của chi bộ. Bí thư Chi bộ Giảng Mí Vũ cho biết, từng nhiệm vụ được xác định gắn với đối tượng thực hiện và kết quả cần đạt. Chi đoàn thanh niên được giao xây dựng mô hình nuôi bò vỗ béo theo hình thức nhốt chuồng. Đoàn viên, thanh niên chủ động trồng cỏ voi, chuẩn bị nguồn thức ăn cho gia súc trong mùa đông.

Cuối năm, kết quả thực hiện được chi bộ đánh giá trên cơ sở những tiêu chí cụ thể như số lượng dân gia súc, thu nhập của các hộ tham gia mô hình. Bí thư Chi bộ Giảng Mí Vũ cho rằng, khi nhiệm vụ được phân công cụ thể, mỗi người có điều kiện phát huy trách nhiệm và chủ động hơn trong thực hiện.

Mô hình trồng lúa chất lượng cao được đảng viên, Nhân dân xã Nghĩa Thuận tích cực tham gia.

Lực đẩy vùng phen giậu

Cùng với việc ổn định tổ chức sau sáp nhập, cấp ủy, chính quyền xã đã chú trọng lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nhiều nhiệm vụ liên quan trực tiếp đến đời sống người dân như quản lý đất đai, quy hoạch và tổ chức thực hiện các chương trình phát triển kinh tế - xã hội.

Trước yêu cầu đó, cấp ủy xã xác định việc phân công nhiệm vụ, xác định rõ trách nhiệm và thời gian thực hiện

là một trong những giải pháp để nâng cao hiệu quả công việc. Bí thư Đảng ủy xã Thẩm Hữu Thanh cho biết: “Lúc khó không ngồi kêu ca, chỉ bàn giải pháp tháo gỡ. Làm việc gì cũng thực hiện theo phương châm “6 rõ”: rõ người, rõ việc, rõ trách nhiệm, rõ thẩm quyền, rõ thời gian, rõ kết quả”. Theo đó, các nhiệm vụ sau sáp nhập được rà soát, phân công và theo dõi tiến độ. Việc giải quyết giấy tờ cho

người dân từng bước được thực hiện ổn định, góp phần hạn chế thời gian chờ đợi và tạo thuận lợi cho người dân trong quá trình thực hiện các thủ tục hành chính.

Tỷ lệ hộ nghèo của xã từ mức trên 66% những năm trước đã giảm xuống dưới 32%. Kết quả này có sự đóng góp của các mô hình phát triển kinh tế phù hợp với điều kiện sản xuất của địa phương. Guồng máy dân đi vào hoạt động nhịp

nhàng, lễ lới làm việc thay đổi, bức tranh kinh tế đã có nhiều khởi sắc.

Tại thôn Phìn Ủng, Bí thư Chi bộ Hầu Dấu Lin là một trong những đảng viên chủ trọng phát triển kinh tế gia đình. Từ nguồn vốn vay, anh từng bước mở rộng chăn nuôi, tạo nguồn thu hàng trăm triệu đồng mỗi năm. Mô hình của gia đình cũng là điển hình để người dân trong thôn tham khảo, lựa chọn hướng phát triển kinh tế phù hợp.

Từ những mô hình cụ thể, ngày càng có thêm các hộ dân quan tâm đầu tư phát triển chăn nuôi, trồng trọt. Gia đình anh Vàng Mí Mây là một ví dụ. Hiện gia đình duy trì khoảng 30 con lợn thịt và 10 con bò. Trong chăn nuôi bò, anh đưa giống bò lai vào nuôi, chú trọng cải thiện thể trạng đàn vật nuôi. Một số con có trọng lượng từ 7 - 8 tạ, khi xuất bán đạt khoảng 90 nghìn đồng/kg hơi, tạo nguồn thu đáng kể cho gia đình.

Những hộ có điều kiện phát triển kinh tế cũng thường xuyên trao đổi kinh nghiệm, hướng dẫn kỹ thuật và chia sẻ cách làm với các hộ có hoàn cảnh khó khăn hơn. Qua đó, tinh thần tương trợ trong cộng đồng được phát huy, góp phần tạo thêm điều kiện để các hộ nghèo cải thiện sinh kế.

Thực tiễn tại xã Nghĩa Thuận cho thấy, khi chi bộ xác định rõ nhiệm vụ, phân công rõ trách nhiệm và cán bộ, đảng viên phát huy vai trò nêu gương, nghị quyết kịp thời đi vào cuộc sống, diện mạo nơi biên giới có thêm những chuyển biến tích cực.

Bài, ảnh: PHI ANH

TIÊU ĐIỂM

Phép thử qua việc khó, việc đổi mới

HIỆN nay, chúng ta đang thực hiện việc đánh giá, xếp loại cán bộ hằng quý. Đây là chủ trương sát sườn nhằm khắc phục tình trạng “cào bằng”, cuối năm ai cũng hoàn thành nhiệm vụ, rất khó phân biệt người làm việc hiệu quả với người làm cầm chừng, qua loa. Tuy nhiên, để công cụ này thực sự phát huy hiệu quả, việc đánh giá hằng quý phải gắn với giao việc khó, việc mới để thử thách và rèn luyện cán bộ.

Việc khó ở đây chính là những nút thắt lâu năm tại cơ sở: từ dự án đầu tư công ích, vướng mắc đền bù đất đai, giải phóng mặt bằng, cho đến những điểm nghẽn trong cải cách hành chính hay chuyển đổi số. Cán bộ quy hoạch có thực chất hay không, tầm nhìn đến đâu, bản lĩnh ra sao, sẽ lộ diện ngay khi được xắn tay vào giải quyết những bài toán hóc búa này.

Khi được giao việc khó gắn với thời gian hoàn thành cụ thể, kết quả đánh giá hằng quý sẽ là thước đo minh bạch. Cán bộ không thể “nói hay làm dở”

hay né tránh trách nhiệm. Mỗi quý là một lát cắt để cấp ủy đo lường sản phẩm đầu ra: Cán bộ đã tháo gỡ được điểm nghẽn nào? Có sáng kiến đổi mới gì để đẩy nhanh tiến độ công việc? Hiệu quả mang lại cho người dân và địa phương ra sao?

Chính qua kết quả đánh giá hằng quý và thử thách từ việc khó, tổ chức sẽ có căn cứ thực chất để xếp loại cán bộ. Ai dám nghĩ, dám làm, tạo ra chuyển biến rõ rệt sẽ được bồi dưỡng, trọng dụng. Ngược lại, những trường hợp năng lực hạn chế, sợ sai, sợ trách nhiệm sẽ tự bị sàng lọc khỏi danh sách quy hoạch.

Làm được điều này, công tác cán bộ sẽ dứt bỏ được bệnh hình thức và sự nể nang. Thực hiện đánh giá hằng quý kết hợp giao việc khó để rèn luyện chính là chìa khóa để xây dựng đội ngũ cán bộ thực sự bản lĩnh, dám hành động và đủ sức gánh vác nhiệm vụ phát triển trong giai đoạn mới.

CHÚC HUYỀN

Xuất, nhập khẩu về đích

Nhận nháp Cửa khẩu Thanh Thủy

NHỮNG ngày cuối tháng 9 tại Cửa khẩu Quốc tế Thanh Thủy, lượng hàng hóa xuất, nhập khẩu qua cửa khẩu tuy giảm nhẹ so với tháng trước nhưng tính chung trong 9 tháng năm 2026, lượng hàng hóa thông quan duy trì bình quân khoảng 50 - 60 xe thông quan/ngày. Nhiều thời điểm có tới gần 150 xe thông quan qua cửa khẩu. Tổng kim ngạch xuất, nhập đạt hơn 733 triệu USD, tăng 24% so với cùng kỳ năm 2025.

Lượng hàng hóa giao thương tăng nhưng yêu cầu đặt ra với lực lượng Hải quan cũng ngày càng cao. Vừa tạo thuận lợi để hàng hóa lưu thông nhanh, vừa bảo đảm quản lý chặt chẽ, chống buôn lậu, gian lận thương mại là nhiệm vụ được Hải quan Cửa khẩu Thanh Thủy xác định xuyên suốt.

Chị Nguyễn Bích Thủy, Phó Đội trưởng Đội Hải quan Cửa khẩu Quốc tế Thanh Thủy cho biết: Đảm bảo duy trì hoạt động thông quan hàng hóa thuận lợi cho doanh nghiệp, đơn vị tổ chức phân công công việc cho cán bộ theo đúng nguyên tắc "6 rõ". Cùng với đó là tăng cường hướng dẫn, hỗ trợ người khai hải quan, doanh nghiệp; chủ động tháo gỡ những vướng mắc phát sinh khi làm thủ tục.

Không chỉ bố trí hài hòa nhân lực, cải cách thủ tục hành chính, ứng dụng công nghệ thông tin và hiện đại hóa nghiệp vụ cũng được lực lượng chức năng tích cực triển

Tính đến hết tháng 9, tổng kim ngạch xuất, nhập khẩu hàng hóa trên địa bàn tỉnh trên 1.075 triệu USD, vượt trên 28% so với mục tiêu kế hoạch năm 2026. Hàng hóa qua các cửa khẩu, nhất là Cửa khẩu Quốc tế Thanh Thủy duy trì ổn định; cải cách thủ tục hành chính tiếp tục được cải thiện, kết nối thương mại mở rộng đang tạo thêm động lực để hoạt động xuất, nhập khẩu bứt phá trong thời gian tới.

Cửa khẩu Quốc tế Thanh Thủy đảm bảo các điều kiện theo quy định để hàng hóa thông quan thuận lợi trong 9 tháng năm 2026.

khai nhằm rút ngắn thời gian thông quan. Đồng thời tăng cường kiểm soát, tuần tra, tuyên truyền phòng, chống buôn lậu và vận chuyển trái phép hàng hóa qua biên giới.

Giữ đà tăng trưởng

Kết quả xuất, nhập khẩu tại Cửa khẩu Quốc tế Thanh Thủy phản ánh bức tranh chung hoạt động thương mại biên giới của tỉnh. Trong 9 tháng qua, tổng kim ngạch xuất, nhập khẩu của tỉnh đạt 1.075,74 triệu USD, tăng 30,21% so với cùng kỳ năm

2025 và bằng 128,06% kế hoạch năm.

Theo đánh giá của ngành Công thương, có được kết quả trên nhờ tình duy trì và tăng cường quan hệ hợp tác thương mại biên giới với các địa phương đối đẳng phía Trung Quốc; việc trao đổi thông tin, hội đàm giữa các cơ quan chức năng hai bên góp phần kết nối doanh nghiệp, tạo thuận lợi cho trao đổi hàng hóa và xử lý kịp thời những vấn đề phát sinh trong thông quan, không để xảy ra ùn tắc kéo dài, tạo điều kiện

duy trì dòng chảy hàng hóa xuất nhập khẩu.

Ngoài ra, nhu cầu nhập khẩu nông sản, nguyên liệu và hàng hóa từ thị trường Trung Quốc tiếp tục duy trì, trong khi các mặt hàng xuất khẩu chủ lực như sáu riêng, cà phê, antimon, nhôm hợp kim, gỗ dán công nghiệp, hạt sen khô... tiếp tục được duy trì và mở rộng thị trường. Đặc biệt, 9 tháng năm 2026 ghi nhận lượng quả sáu riêng tươi xuất khẩu qua Cửa khẩu Quốc tế Thanh Thủy tăng đột biến, đóng góp lớn

vào kim ngạch xuất khẩu qua Thanh Thủy.

Hoạt động xuất, nhập khẩu diễn ra nhộn nhịp khiến lượng doanh nghiệp, thương nhân tham gia xuất, nhập khẩu trên địa bàn tỉnh tăng. Trong 9 tháng đầu năm có 186 doanh nghiệp, tư thương tham gia hoạt động xuất, nhập khẩu, tăng 15 đơn vị so với cùng kỳ năm 2025. Đây là tín hiệu cho thấy sức hút của tuyến cửa khẩu và nhu cầu giao thương giữa hai bên biên giới đang tiếp tục được mở rộng.

Chỉ cục trưởng Chỉ cục Hải quan khu vực XVI Nguyễn Trung Hải cho biết: Để giữ đà tăng trưởng trong những tháng cuối năm và năm 2027, lực lượng Hải quan đang tiếp tục cải cách thủ tục hành chính, tích cực hỗ trợ doanh nghiệp và tư thương. Đồng thời tình cần quan tâm đẩy nhanh các dự án đầu tư hoàn thiện hạ tầng đường giao thông đến các cửa khẩu, khu vực tập kết hàng hóa, kho bãi và các dịch vụ phục vụ xuất nhập khẩu; duy trì trao đổi với các cơ quan phía Trung Quốc, hạn chế nguy cơ gián đoạn dòng hàng hóa.

Dù dự báo thời gian tới hoạt động xuất, nhập khẩu còn đối mặt với một số khó khăn do tính mùa vụ của nông sản và biến động thị trường khoáng sản, nhưng với nền tảng đạt được trong 9 tháng qua, kinh tế biên mậu của tỉnh sẽ duy trì tăng trưởng, mở thêm cơ hội kết nối thị trường, thúc đẩy sản xuất và tạo nguồn lực cho phát triển kinh tế địa phương.

Bài, ảnh: DUY TUẤN

Không để tâm lý sợ sai...

(TIẾP THEO TRANG 1)

MỘT đất nước muốn phát triển không thể chỉ cần những người làm đúng quy trình, quy định mà còn cần những người dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm và dám đột phá vào những việc khó, những việc chưa có tiền lệ.

Nhưng muốn có những con người như vậy, bên cạnh cơ chế khuyến khích đổi mới, còn phải có cơ chế đủ sức bảo vệ họ trước những rủi ro có thể phát sinh. Quy định số 212-QĐ/TW ngày 17/8/2026 của Bộ Chính trị về kỷ luật tổ chức đảng, đảng viên vi phạm đã mở thêm một cánh cửa quan trọng cho yêu cầu đó.

Có một thực tế đáng đặt ra là trong quá trình thúc đẩy đổi mới: Càng yêu cầu cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm thì càng phải chấp nhận rằng không phải mọi quyết định, hành động đều có thể ngay lập tức cho một kết quả hoàn hảo. Nếu mọi rủi ro của đổi mới đều được nhìn nhận đơn thuần bằng kết quả cuối cùng, cứ có thiệt hại hay khi chưa có kết quả cụ thể là quy kết trách nhiệm mà không xem xét đầy đủ động cơ, hoàn cảnh, cách thức ra quyết định và quá trình thực hiện, rất dễ hình thành tâm lý không làm còn hơn làm vì có thể sai. Điều đáng lo không chỉ là cán bộ sai khi làm, mà còn là cán bộ không dám làm vì sợ sai.

Trong thực tế quản lý, những sáng kiến mới thường xuất hiện ở nơi các quy định hiện hành chưa bao quát hết. Người đứng đầu hoặc cán bộ

trực tiếp thực hiện phải vận dụng chủ trương, tìm cách tháo gỡ nút thắt, điểm nghẽn, lựa chọn phương án chưa từng được thử nghiệm. Người năng động, sáng tạo thường không bằng lòng với cách làm cũ khi cách làm ấy không còn phù hợp. Họ có thể có tư duy mới lạ, khác số đông, đặt ra những câu hỏi mới và tìm một con đường khác để giải quyết vấn đề.

Trong quá khứ, đã có những cán bộ, lãnh đạo đơn vị, địa phương khi đứng trước những khó khăn mà cơ chế, chính sách chưa giải quyết được, họ tìm cách vận dụng linh hoạt, thậm chí "xé rào", làm những việc chưa có tiền lệ để tháo gỡ vướng mắc, tạo ra những kết quả tích cực cho đời sống kinh tế - xã hội.

Nhưng cũng có thể xảy ra nghịch lý: Với một quyết định được đưa ra trong hoàn cảnh cấp bách, nhằm tháo gỡ một điểm nghẽn, tạo ra hiệu quả có thể được nhìn nhận như một sáng kiến, nếu sau đó phát sinh hệ quả ngoài dự kiến, đôi khi có thể được nhìn nhận rất khác khi đặt dưới lăng kính của thanh tra, kiểm tra: những gì "chưa có tiền lệ" nguy cơ có thể bị nhìn thành "không đúng quy định"; sự linh hoạt để giải quyết tình huống rất dễ có thể bị nhìn thành "không tuân thủ quy trình, thủ tục". Đương nhiên, đặt ra tình huống đó không có nghĩa là hạ thấp vai trò của thanh tra, kiểm tra.

Công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát không

chỉ để phát hiện sai phạm mà còn phải phát hiện cái đúng để bảo vệ, cái mới để nhân rộng, những bất cập của cơ chế để kiến nghị sửa đổi. Khi đó, thanh tra, kiểm tra, giám sát mới thật sự trở thành công cụ bảo đảm kỷ luật, kỷ cương và đồng thời tạo không gian cho đổi mới, góp phần tạo niềm tin cho những người dám nghĩ, dám làm vì lợi ích chung.

Đổi mới, sáng tạo không phải là "tám giầy miến trừ" trách nhiệm. Người dám nghĩ, dám làm vẫn phải chịu trách nhiệm về quyết định của mình. Sáng tạo không đồng nghĩa với tùy tiện; dám đột phá không đồng nghĩa với đứng ngoài kỷ luật; vì lợi ích chung không thể trở thành cái có để bỏ qua nguyên tắc. Nhưng ngược lại, kỷ luật khi nhìn nhận vấn đề bằng thái độ khách quan, đa chiều và khoa học cũng không thể trở thành nguy cơ để triệt tiêu sáng tạo.

Đất nước đang cần những người dám bước ra khỏi lối mòn để tìm kiếm những cách làm mới. Điều họ cần không phải là một "tám giầy miến trừ", mà là một thể chế công bằng. Bởi chỉ khi cán bộ tin rằng làm đúng vì lợi ích chung sẽ được bảo vệ, làm sai vì vụ lợi sẽ bị xử lý và nếu bị oan, sai sẽ được trả lại công bằng, thì tinh thần dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm và dám đột phá mới thật sự có thể trở thành động lực cho phát triển.

BÁCH HOÀNG (Theo Báo Nhân Dân)

Trong vài năm gần đây, trí tuệ nhân tạo (AI) cũng các nền tảng số đã nhanh chóng thấm sâu vào mọi hoạt động giáo dục, từ việc tìm kiếm thông tin, chuẩn bị bài giảng của giáo viên đến quá trình tự học, giải bài tập của học sinh. Để trí tuệ nhân tạo phát huy đúng giá trị, trở thành trợ thủ đắc lực nâng cao chất lượng học tập và nghiên cứu, đòi hỏi sự chủ động, đồng hành chặt chẽ từ phía nhà trường, giáo viên, phụ huynh và chính các em học sinh.

"Khi công nghệ mở cửa phòng học"

HIỆN nay, việc học sinh các trường học trên địa bàn tỉnh chủ động ứng dụng các công cụ AI như ChatGPT, Gemini, Claude hay các phần mềm tìm kiếm thông minh để hỗ trợ học tập là khá phổ biến. Đối với nhiều học sinh, việc học sinh khai thác công nghệ số trong làm bài tập nhóm, nghiên cứu khoa học hay nâng cao kỹ năng ngoại ngữ đã trở thành hoạt động quen thuộc.

Em Đặng Khánh Huyền, học sinh lớp 10A3, Trường THPT Nguyễn Văn Huyền chia sẻ: "Dùng các ứng dụng AI giúp em tiết kiệm rất nhiều thời gian khi tìm tài liệu tiếng Anh và các môn học, tra cứu ngữ pháp nâng cao hay gợi ý các ý tưởng sáng tạo cho bài viết. Tuy nhiên, em nhận ra nếu chỉ sao chép nguyên văn câu trả lời của AI thì bản thân sẽ mất đi khả năng tư duy độc lập. Do đó, em chỉ coi AI như một người tư vấn gợi ý, còn việc phân tích, tổng hợp và đưa ra quyết định cuối cùng vẫn là ở chính mình".

Không thể phủ nhận, công nghệ mang lại nguồn tri thức khổng lồ và tốc độ xử lý thông tin vượt trội. Dù vậy, thực tế giảng dạy và giao bài tập về nhà tại

Thầy và trò Trường THCS Lê Quý Đôn, phường Minh Xuân sử dụng các phần mềm trong dạy và học.

các nhà trường cũng cho thấy không ít nguy cơ nếu học sinh thiếu kỹ năng lọc tin và lạm dụng công nghệ. Từ đó các nhà trường đã định hướng và có những bài học nhằm tránh để học sinh có thói quen ỷ lại, phó mặc hoàn toàn bài tập về nhà cho các công cụ thông minh, dẫn đến tình trạng giảm khả năng tư duy phân biện, thậm chí vi phạm tính trung thực trong học thuật.

Cô giáo Lương Thị Nga, giáo viên môn Ngữ văn một trường THCS trên địa bàn phường Minh Xuân trả lời: "Giáo viên hiện nay rất dễ nhận biết bài viết nào là do học sinh tự suy nghĩ, bài nào là do AI tạo ra. Những bài làm nhờ AI thường có văn phong mạch lạc nhưng thiếu cảm xúc thật và độ sâu sắc cá nhân. Chúng tôi không cấm học sinh dùng công nghệ, nhưng điều quan trọng nhất là phải hiểu được bản chất vấn đề, dạy các em biết cách đặt câu hỏi đúng, kiểm chứng thông tin và giữ vững bản sắc tư duy của chính

mình. Nhà trường cũng thường phối hợp với gia đình, thường xuyên nhắc nhở phụ huynh quản lý con em mình khi sử dụng các thiết bị thông minh và khai thác mạng xã hội, các ứng dụng trí tuệ nhân tạo một cách hiệu quả nhất".

Chủ động định hướng

Trước sự bùng nổ của trí tuệ nhân tạo, ngành Giáo dục và Đào tạo Tuyên Quang đã chủ động triển khai nhiều giải pháp nhằm nâng cao năng lực số cho cả lực lượng giáo viên và học sinh. Việc ứng dụng công nghệ thông tin và trí tuệ nhân tạo không chỉ dừng lại ở tự phát mà đang từng bước được đưa vào khuôn khổ quản lý, hướng tới môi trường giáo dục an toàn và văn minh. Sở Giáo dục và Đào tạo cũng thường xuyên tổ chức các đợt tập huấn hướng dẫn cán bộ quản lý, giáo viên nắm bắt kiến thức cơ bản và kỹ năng ứng dụng AI trong công tác quản lý, tổ chức

dạy học, từng bước hình thành năng lực số, đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số trong giáo dục. Đồng thời các nhà trường cũng có các giải pháp nhằm tăng cường quản lý, hướng dẫn học sinh sử dụng AI đúng cách, nâng cao chất lượng học tập.

Thầy giáo Lý Văn Công, Hiệu trưởng Trường THPT Sơn Nam nhấn mạnh: "Chúng tôi tích cực tổ chức các chuyên đề hướng dẫn học sinh kỹ năng sử dụng AI an toàn, tuân thủ đạo đức học thuật; đồng thời khuyến khích giáo viên đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá. Thay vì giao các dạng bài tập lý thuyết đơn thuần để bị AI làm hộ, giáo viên chuyển hướng sang các bài tập tình huống, thuyết trình, thảo luận nhóm và vận dụng thực tiễn đòi hỏi tư duy cá nhân. Cùng với đó, nhà trường cũng thường xuyên tổ chức các hoạt động ngoại khóa, hướng dẫn học sinh sử dụng mạng Internet an toàn nhằm nâng cao "sức đề kháng số" cho học sinh".

Bên cạnh sự chủ động của nhà trường, vai trò đồng hành của gia đình được xem là mắt xích vô cùng quan trọng. Sự phối hợp giữa nhà trường và phụ huynh giúp quản lý sát sao thời gian, mục đích sử dụng các thiết bị thông minh của học sinh khi ở nhà. Khi cha mẹ cùng trò chuyện, định hướng cho con em mình về mặt trái của công nghệ, học sinh sẽ nâng cao ý thức tự giác, nhận thức rõ ranh giới giữa việc học hỏi từ AI và sự ỷ lại mù quáng.

Việc dạy học sinh dùng AI đúng cách sẽ tạo chuyển biến tích cực từ tư duy "ứng phó" sang "chủ động kiến tạo". Trí tuệ nhân tạo chỉ thực sự trở thành đòn bẩy cho chất lượng giáo dục khi mỗi học sinh được trang bị đầy đủ bộ lọc tri thức, lòng trung thực và tinh thần làm chủ công nghệ trong hành trình chinh phục tri thức tươi sáng phía trước.

Bài, ảnh: HUY HOÀNG

Phụ nữ liên kết phát triển kinh tế

Thực hiện Đề án "Hỗ trợ Hợp tác xã do phụ nữ tham gia quản lý, tạo việc làm cho lao động nữ đến năm 2030", các cấp Hội Liên hiệp Phụ nữ trên địa bàn tỉnh đã và đang đồng hành cùng hội viên. Từ sự hỗ trợ ấy, nhiều hợp tác xã, tổ hợp tác do phụ nữ tham gia quản lý từng bước khẳng định hiệu quả, tạo việc làm, nâng cao thu nhập và mở ra những hướng liên kết sản xuất bền vững.

TOÀN tỉnh hiện có 24 HTX với 221 thành viên, 38 tổ hợp tác với 447 thành viên, 548 tổ "Phụ nữ liên kết phát triển kinh tế" do phụ nữ quản lý và 62 nhóm cộng sở thích được các cấp Hội phối hợp, hỗ trợ thành lập. Từ những mô hình này, ngày càng có nhiều phụ nữ mạnh dạn tham gia quản lý, điều hành, tổ chức sản xuất, từng bước đưa sản phẩm địa phương tiếp cận thị trường và tạo thêm việc làm cho lao động địa phương.

Tại xã Đồng Yên, cơ duyên thành lập HTX May mặc Du Anh Tú bắt đầu từ chính mong muốn có việc làm ổn định ngay tại địa phương của những phụ nữ từng nhiều năm đi làm ăn xa.

Dù mới đi vào hoạt động, từ tháng 11-2025, HTX đã

từng bước duy trì được các đơn hàng gia công may mặc. Trung bình mỗi tháng, công nhân của HTX gia công từ 15.000 - 20.000 sản phẩm quần áo các loại, chủ yếu cung cấp cho khách hàng trong nước; một số đơn hàng được đặt đặt gia công để xuất bán ra nước ngoài. Công việc đều đặn đã giúp nhiều phụ nữ có nguồn thu nhập từ 4 - 7 triệu đồng/người/tháng.

Chị Đỗ Thị Lượn, thành viên Hội đồng Quản trị HTX Du Anh Tú cho biết: "Trước đây nhà chị em phải đi làm ăn xa để tìm kiếm việc làm và thu nhập. Khi có cơ hội kết nối với các đầu mối gia công may mặc, chị em đã mạnh dạn liên kết, thành lập HTX. Điều chị em mong muốn là duy trì nguồn hàng ổn định, mở rộng

Lãnh đạo Trung ương Hội LHPN Việt Nam và Hội LHPN tỉnh tham quan mô hình HTX Nông nghiệp hữu cơ Hồng Phát, xã Kim Bình.

thêm các đơn hàng để có thể tạo việc làm thường xuyên cho nhiều phụ nữ trên địa bàn".

Trong 6 tháng đầu năm 2026, các cấp Hội đã hỗ trợ thành lập mới 2 HTX có phụ nữ tham gia quản lý, 2 tổ liên kết và 1 nhóm sở thích; đồng thời tiếp tục duy trì, củng cố, nâng cao hiệu quả hoạt động của 9 HTX do các cấp Hội hỗ trợ thành lập.

Không chỉ hỗ trợ thành lập mô hình, các cấp Hội còn tập trung giải quyết những "điểm nghẽn" về kiến thức, kỹ năng,

vốn và thị trường. Cộng tác đào tạo nghề, chuyển giao khoa học kỹ thuật, quản trị HTX được triển khai khá rộng. Riêng các lớp chuyển giao khoa học kỹ thuật, hướng dẫn phòng, chống dịch bệnh, chống đói rét cho gia súc, gia cầm đã thu hút 64.694 lượt người tham gia; các hoạt động tư vấn, giới thiệu việc làm hỗ trợ 696 lao động nữ. Hội LHPN tỉnh cũng tổ chức tập huấn về an toàn thực phẩm, quản lý, điều hành và giám sát nguồn vốn tín dụng

chính sách xã hội cho 740 lượt người.

Nguồn lực tín dụng tiếp tục là một trong những "đòn bẩy" giúp hội viên phụ nữ phát triển sản xuất. Tính đến ngày 31-5-2026, các cấp Hội duy trì hoạt động ỷ thác với Ngân hàng Chính sách xã hội cho 44.039 thành viên thông qua 1.271 tổ tiết kiệm và vay vốn, tổng dư nợ trên 3.168 tỷ đồng; đồng thời phối hợp với Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cho 11.762 thành viên thuộc 604 tổ vay vốn tiếp cận nguồn vốn, tổng dư nợ trên 4.292 tỷ đồng.

Cùng với vốn và kỹ thuật, cầu chuyện thị trường ngày càng được các cấp Hội chú trọng. Sản phẩm của hội viên, HTX được hỗ trợ tham gia hội chợ, chợ phiên, quảng bá sản phẩm OCOP, kết nối tiêu thụ và đưa lên các nền tảng số. Toàn tỉnh đã thành lập 27 mô hình chi hội phụ nữ số; 14 mô hình, câu lạc bộ phụ nữ giúp nhau chuyển đổi số cùng 5 mô hình chợ số, chợ 4.0. Đây là những bước đi thiết thực để các HTX do phụ nữ tham gia quản lý từng bước chuyển từ tư duy "sản xuất được gì bán nấy" sang sản xuất gắn với nhu cầu thị trường, xây dựng thương hiệu và mở rộng đầu ra cho sản phẩm.

Bài, ảnh: NGỌC NGÂN

TRAO GIẢI CUỘC THI “HỢP TÁC XÃ ĐỔI MỚI SÁNG TẠO” AWARDS CEREMONY “INNOVATIVE COOPERATIVE CHALLENGE”

Từ chăn nuôi lợn thảo được quy mô lớn, anh Nguyễn Ngọc Sáng, Giám đốc HTX Sản xuất chế biến thực phẩm an toàn Sáng Nhung đã tổ chức sản xuất theo chuỗi, đưa kinh tế tuần hoàn, chuyển đổi số và khoa học - công nghệ vào nông nghiệp. Những đổi mới ấy đã tạo việc làm, hỗ trợ nông dân cùng phát triển, đưa anh trở thành một trong 96 “Nông dân Việt Nam xuất sắc 40 năm đổi mới” năm 2026.

TIỀN PHONG TRONG KINH TẾ TUẦN HOÀN

NĂM 2018, anh Nguyễn Ngọc Sáng vận động thành lập HTX Sản xuất chế biến thực phẩm an toàn Sáng Nhung. Sau 3 năm chuẩn bị đất đai, hạ tầng, quy trình, năm 2020, HTX đi vào hoạt động, định hướng phát triển chuỗi từ chăn nuôi, chế biến đến tiêu thụ.

Hiện HTX chăn nuôi khoảng 12.000 con lợn/năm, gồm 500 lợn nái và 11.500 lợn thịt, trên diện tích 4,7 ha với 10 dây chuồng kín. Thức ăn được phối trộn thảo dược như sâm cát linh, quế, hồi, cà gai leo, hành, tỏi, đinh lăng... giúp tạo hương thơm đặc trưng cho thịt lợn; chuồng trại, máng ăn, máng uống được đầu tư đồng bộ. Dữ liệu sản xuất, bán hàng được số hóa, sản phẩm có mã QR truy xuất nguồn gốc.

Điểm nổi bật là HTX tổ chức quy trình sản xuất theo hướng tuần hoàn. Chất thải chăn nuôi được xử lý bằng men vi sinh, tạo phân bón hữu cơ, đưa trở lại phục vụ trồng trọt; cám gạo được tận dụng làm thức ăn chăn nuôi. HTX đang hợp tác với Công ty COVEKA của Hàn Quốc xây dựng nhà máy xử lý chất thải, nước thải, phát thải và sản xuất phân bón vi sinh hữu cơ công nghệ cao, công suất dự kiến 10.000 tấn/năm với 3 mã sản phẩm.

“Điều tôi mong muốn là kinh tế tuần hoàn, chuyển đổi số và ứng dụng khoa học - kỹ thuật giúp nâng cao giá trị nông sản; giúp bà con thay đổi tư duy, chuyển đổi xanh, tạo nhiều việc làm. Các hộ nông dân cùng

Năng tình với quê hương

■ HẢO LÊ

Trung ương Hội Nông dân Việt Nam, lãnh đạo Hội Nông dân tỉnh thăm mô hình sản xuất rau, củ, quả hữu cơ trong nhà màng gắn với liên kết tiêu thụ của HTX Sáng Nhung tại xã Thái Bình.

tham gia, cùng hưởng lợi từ chuỗi giá trị và đồng hành phát triển” anh Sáng chia sẻ.

Từ chăn nuôi, HTX mở rộng sang chế biến với trên 10 sản phẩm từ lợn, như: giò, chả, xúc xích, Lạp sườn, dăm bông, thịt chua, nem chua; phát triển gà đen bản địa, trứng gà thảo dược và hệ thống cửa hàng thực phẩm sạch tại Tuyên Quang, Phú Thọ, Hà Nội. HTX còn liên kết tiêu thụ chè Shan tuyết, cam sành Hàm Yên, mật ong, thịt trâu khô, miến dong và nhiều nông sản OCOP địa phương.

Quy mô hoạt động tăng trưởng nhanh cùng doanh thu và việc làm. Năm 2023, HTX có 30 lao động, doanh thu 22,2 tỷ đồng; năm 2024 tăng lên 80 lao động, doanh thu 38,7 tỷ đồng; năm 2025 có 110 lao động thường xuyên, doanh thu 48,5 tỷ đồng, thu nhập bình quân khoảng 10 triệu đồng/người/tháng.

Những kết quả ấy đã đưa Sáng Nhung từ một cơ sở chăn nuôi trở thành mô hình kinh tế tập thể có khả năng tổ chức

hiều khâu của chuỗi giá trị. Thịt lợn Sáng Nhung được trao giải thưởng Mai An Tiêm lần thứ nhất năm 2024. Năm 2026, HTX là một trong 10 HTX đoạt giải “Hợp tác xã đổi mới sáng tạo”; anh Nguyễn Ngọc Sáng được vinh danh là một trong 96 “Nông dân Việt Nam xuất sắc 40 năm đổi mới”.

Đồng chí Chu Thị Ngọc Diệp, Ủy viên Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh, Phó Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh, Chủ tịch Hội Nông dân tỉnh khẳng định “Qua 40 năm đổi mới, người nông dân không chỉ thay đổi phương thức sản xuất mà đang từng bước chiếm lĩnh và làm chủ nhiều khâu trong chuỗi giá trị, từ sản xuất, chế biến, ứng dụng khoa học - công nghệ, xử lý môi trường đến kết nối thị trường, tạo việc làm. Mô hình HTX Sáng Nhung cho thấy khi người nông dân tiếp cận khoa học - kỹ thuật, vốn, thị trường và các mô hình liên kết phù hợp, sẽ góp phần nâng giá trị, sức cạnh tranh của nông sản, tạo sinh

kế, giúp nông dân phát triển bền vững”.

ĐỂ NGƯỜI NÔNG DÂN CÙNG ĐI XA

Nếu chăn nuôi cho thấy năng lực tổ chức chuỗi của Sáng Nhung, thì vụ mùa 2026, cách làm ấy được mở rộng

Mô hình liên kết sản xuất gạo hữu cơ chất lượng cao giữa HTX Sáng Nhung và xã Tân Trào.

HTX Sáng Nhung là một trong 10 HTX đoạt giải “Hợp tác xã đổi mới sáng tạo” năm 2026.

sang trồng trọt. HTX liên kết sản xuất các giống lúa nếp A Sào, ST25, TBR16 tại 3 xã Tân Trào, Đồng Thọ, Hồng Sơn, hướng tới đánh giá hiệu quả, từng bước hình thành vùng nguyên liệu ổn định.

Riêng tại Tân Trào, HTX đã phối hợp với địa phương, cơ quan chuyên môn và nông dân cung ứng giống, vật tư, phân bón hữu cơ, hoàn thiện quy trình sản xuất, truy xuất nguồn gốc và kết nối đầu ra. Tại Thái Bình, HTX đã cung ứng phân bón hữu cơ cho các mô hình rau, củ, quả trong nhà màng, tạo ra nông sản hữu cơ, góp phần nâng giá trị nông sản.

Đồng chí Giang Tuấn Anh, Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch HĐND xã Tân Trào nhận định: “HTX đã cùng nông dân tham gia từ vùng nguyên liệu, quy trình sản xuất đến truy xuất nguồn gốc, gắn với thu mua, chế biến và tiêu thụ, mở hướng nâng giá trị hạt gạo Tân Trào, xây dựng thương hiệu và tạo sinh kế bền vững cho người dân”.

Với anh Sáng, đây là bước nối tiếp chuỗi giá trị từ chăn nuôi, hướng tới sản xuất theo hướng hữu cơ và phát triển các sản phẩm chế biến từ gạo như: mì, các loại bánh, cơm lam, cơm cháy, xôi, các sản phẩm OCOP gắn với dấu ấn Tân Trào, tạo thêm nhiều việc làm tại địa phương. Cùng với đó, Nông sản xanh Sáng Nhung còn tập trung phát triển các thực phẩm đa dạng, tiện ích, từ thực phẩm tươi sống đến các món ăn chế biến sẵn, đáp ứng nhu cầu ngày càng linh hoạt của người tiêu dùng, nhất là các gia đình bận rộn, dịp Lễ, Tết đưa sự tiện lợi và hương vị gia đình đến từng bàn ăn.

40 năm đổi mới đã đưa người nông dân bước sang một vị thế mới: không chỉ làm ra nông sản, mà từng bước làm chủ tri thức, công nghệ, tổ chức sản xuất và thị trường. Hành trình của anh Nguyễn Ngọc Sáng là một lát cắt tiêu biểu, sinh động cho sự chuyển mình ấy. Không chỉ ở khả năng tạo ra những con số tăng trưởng, mà là khả năng tạo ra một hệ sinh thái để nhiều người cùng tham gia, cùng hưởng lợi. Với anh, đó cũng là một cách trả nghĩa với quê hương ■

Bí thư lên sóng giới thiệu nông sản quê nhà

■ MỘC LAN

KHÔNG CHỈ TUYÊN TRUYỀN, VẬN ĐỘNG NGƯỜI DÂN PHÁT TRIỂN CÁC MÔ HÌNH KINH TẾ MỚI, ĐỒNG CHÍ PHẠM HỒNG THANH, BÍ THƯ ĐẢNG ỦY, CHỦ TỊCH HĐND XÃ ĐỒNG YÊN CÒN LÊN SÓNG LIVESTREAM GIỚI THIỆU NÔNG SẢN ĐỊA PHƯƠNG. VỚI HÌNH THỨC, CÁCH TIẾP CẬN MỚI MẸ, NÔNG SẢN ĐƯỢC ĐƯA ĐẾN GẦN HƠN VỚI NGƯỜI TIÊU DÙNG, MỖI THÊM KÈNH QUẢNG BÁ, KẾT NỐI THỊ TRƯỜNG VÀ TỪNG BƯỚC TẠO DỰNG THƯƠNG HIỆU CHO SẢN PHẨM QUÊ NHÀ.

▲ Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch HĐND xã Đồng Yên (ngồi cùng bên trái ảnh) livestream quảng bá chuối tiêu hồng địa phương.

Đưa cây, con mới về đồng đất quê

NHỮNG ngày này, vườn chuối của gia đình anh Bùi Đức Vương, thôn Vĩnh Chúa đang sinh trưởng tốt. Những hàng chuối xanh nối tiếp nhau trên diện tích 7 ha, tàu lá vườn rộng, nhiều buồng quả đã định hình. Từ diện tích đất từng trồng cam, vùng đất này đang dần mang một diện mạo mới, với kỳ vọng về một hướng sản xuất cho thu nhập cao hơn.

Tháng 2 năm nay, gia đình anh Vương bắt đầu trồng chuối. Hơn 300 triệu đồng được đầu tư cho cây giống, cải tạo đất, hệ thống chăm sóc và các điều kiện sản xuất, khoảng 10.000 cây được đưa xuống đất. Túng gốc chuối bén rễ, phát triển thành những hàng cây thẳng tắp, hình thành vùng sản xuất tập trung ngay trên diện tích chuyển đổi.

Đây là một trong những mô hình được Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch HĐND xã Đồng Yên Phạm Hồng Thanh gợi mở trong những chuyến đi cơ sở. Từ thực tế đất đai, đồng chí vận động người dân tích cực chuyển đổi, lựa chọn cây trồng phù hợp, có khả năng thích ứng và tạo giá trị cao hơn. Điều quan trọng hơn, mỗi mô hình không chỉ được tính chuyện trồng cây gì, mà còn hướng đến câu hỏi sản phẩm làm ra sẽ đi đâu, bán cho ai. Giải quyết "bài toán" đó, xã đã kết nối, mời gọi các doanh nghiệp, trong đó có Công ty Cổ phần Musa Pacta để xây dựng mối

Người dân thôn Đồng Hương, xã Đồng Yên phát triển kinh tế nhờ trồng cây Thanh long ruột đỏ.

liên kết và ký hợp đồng bao tiêu sản phẩm với người dân.

Từ những hộ tiên phong, vùng trồng chuối ở Đồng Yên từng bước được mở rộng. Đến nay, toàn xã có trên 50 ha chuối, chủ yếu là chuối tiêu hồng và chuối già Nam Mỹ; khoảng 15-20 ha đã cho thu hoạch, năng suất bình quân 40 - 45 tấn/ha, sản lượng ước 600 - 800 tấn/năm. Theo tính toán, bình quân 1 ha cho lợi nhuận ước hơn 160 triệu đồng. Quả có thể chế biến thành chuối sấy, bột chuối, rượu, giấm, thân và phụ phẩm được tận dụng làm nguyên liệu sản xuất sợi, phân bón hữu cơ.

Không chỉ cây trồng, những mô hình vật nuôi mới cũng đang được người dân trên địa bàn xã mạnh dạn thử sức. Điển hình như ông Đỗ Văn Hiến, thôn Vĩnh Phúc, tận dụng hơn 3.600

m² mặt nước để nuôi ốc nhồi. Từ 35 kg ốc giống ban đầu, ông học hỏi trên các kênh, hội nhóm nông dân để làm quen với kỹ thuật chăm sóc, chủ động nguồn nước, theo dõi môi trường ao nuôi và duy trì điều kiện thích hợp để đàn ốc sinh trưởng tốt. Lứa đầu tiên đã cho thu hoạch hơn 2 tấn, bán với giá khoảng 70.000 đồng/kg, mang về hơn 140 triệu đồng.

Ông Hiến chia sẻ: "Nuôi ốc không quá cầu kỳ, nhưng phải giữ được nguồn nước sạch, theo dõi môi trường và chăm sóc đúng kỹ thuật thì ốc mới phát triển tốt, nhanh lớn. Sau lứa thu hoạch đầu, tôi sẽ chọn những con ốc đạt chất lượng để làm giống sinh sản, chủ động nguồn giống cho vụ sau. Làm được con giống thì vừa giảm chi

▲ Nhờ sự đồng hành, lan tỏa của đồng chí Phạm Hồng Thanh, Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch HĐND xã Đồng Yên (bên phải) sản phẩm cam Vàng đặc trưng được nhiều người biết đến.

phí, vừa có thể tiếp tục mở rộng quy mô nuôi".

Đưa nông sản lên không gian mạng

Nếu những chuyến đi cơ sở giúp Bí thư Phạm Hồng Thanh nhìn thấy những mầm xanh mới trên đồng đất quê hương, thì những buổi livestream lại mở ra một cách khác để đưa thành quả chất chiu sau những tháng ngày một nắng hai sương của

người nông dân đến gần hơn với thị trường.

Sau giờ làm việc, trong những ngày nghỉ hay ngay giữa những chuyến đi thực tế, đồng chí thường xuyên sử dụng chiếc điện thoại thông minh kết nối với nền tảng Facebook để giới thiệu tiềm năng, thế mạnh và những sản phẩm đặc trưng của xã. Không cầu kỳ về hình thức, mỗi buổi livestream bắt đầu từ chính những gì đang diễn ra ở cơ sở, có thể là một vườn cây đang vào vụ, sản phẩm vừa thu hoạch hay câu chuyện của hộ dân mạnh dạn chuyển đổi sản xuất.

Đồng chí Phạm Hồng Thanh, Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch HĐND xã Đồng Yên cho biết: "Điều xã hướng tới là quảng bá sản phẩm, giúp người dân từng bước làm quen với cách bán hàng mới. Vì vậy, xã sẽ tiếp tục tập huấn, hướng dẫn những người yêu thích công nghệ, đặc biệt là các cán bộ, hội viên nông dân có khả năng sử dụng mạng xã hội, trang bị thêm kỹ năng giới thiệu, quản lý và đưa sản phẩm lên các nền tảng số.

Từ những lần được hướng dẫn trực tiếp cách quay, chụp và giới thiệu nông sản, nhiều hộ bắt đầu tự tin hơn khi đưa hàng hóa lên không gian mạng. Chị Nguyễn Thị Hiến, thôn Đồng Hương chia sẻ: "Trước đây tôi chưa biết cách bán hàng trên mạng, giờ thì đã biết chụp ảnh, quay video, đăng hình ảnh vườn thanh long để giới thiệu đến khách hàng".

Trên địa bàn xã Đồng Yên đang hình thành ngày càng nhiều mô hình sản xuất theo hướng đa dạng, phù hợp với nhu cầu thị trường. Bên cạnh các cây trồng chủ lực gồm hơn 500 ha cam, 130 ha thanh long, người dân đang mở rộng quy mô trồng chuối, gừng, sa nhân, dứa nuôi tằm vào sản xuất và phát triển mô hình nuôi ốc nhồi theo hướng tuần hoàn, gia trại gà, vịt đẻ trứng và chăn nuôi tổng hợp.

Cũng nhờ chính những câu chuyện về nông sản quê hương được lan tỏa rộng rãi trên mạng xã hội, nhiều địa phương trong tỉnh như xã Minh Ngọc, Bạch Xá đã biết đến những mô hình kinh tế mới ở Đồng Yên, rồi tìm đến tận nơi tham quan, trao đổi kinh nghiệm, mở ra những cơ hội trong liên kết phát triển sản xuất nông nghiệp với các vùng lân cận.

Mỗi buổi livestream không những là một lần quảng bá nông sản, mà còn là một lần gieo thêm một "hạt giống" về tư duy sản xuất mới. Từ người mở lối là Bí thư Đảng ủy xã, chuyển đổi số không còn là chuyện xa xôi, mà hiện hữu ngay trên từng khu vườn, ruộng đồng và trong cách kể để đưa sản phẩm quê hương vươn xa khỏi làng, tiếp sức cho bà con trên con đường thoát nghèo, vươn tới làm giàu ■

Khởi sức Dân, dựng việc chung

Khí việc chung bắt đầu từ sức Dân

ĐÊM xuống, con đường qua Trung Môn 52 không còn khoảng tối nối dài giữa những khu dân cư. Ánh sáng từ những tấm pin năng lượng mặt trời trải xuống mặt đường, qua những ngôi nhà, khoảng sân và những lối rẽ đã trở nên quen thuộc với người dân nơi đây.

Anh Phạm Văn Lạc, một hộ làm nông nghiệp, thường xuyên đi sớm, về muộn. Vì thế, khi tổ dân phố bàn việc làm tuyến đường điện, gia đình anh không chỉ đồng tình mà còn góp kinh phí cùng bà con để công trình sớm hoàn thiện. Với anh, đó vừa là nhu cầu thiết thực của gia đình, vừa là việc chung của cả khu dân cư. Anh Lạc chia sẻ: "Gia đình tôi làm ruộng nên thường xuyên phải đi sớm, về muộn. Có hệ thống đèn chiếu sáng, việc đi lại thuận tiện hơn nhiều. Đường sáng, bà con cũng yên tâm hơn khi đi lại vào buổi tối".

Ánh sáng trên con đường còn gợi một niềm vui khác cho ông Ma Đức Kín, người đã ngoài 70 tuổi, ông đã chứng kiến nhiều đổi thay của khu dân cư, nhưng chưa khi nào thấy cả tuyến đường trong tổ dân phố sáng lên mỗi tối như bây giờ. Ông nói "Đường sáng, bà con đi lại thuận tiện, tối đến có thể gặp nhau trò chuyện, tập thể dục. Điều vui nhất là công trình này có phần đóng góp của chính người dân. Ai cũng thấy mình có trách nhiệm giữ gìn".

Bà Nguyễn Thị Hằng, Trưởng ban Công tác Mặt trận tổ dân phố Trung Môn 52 nhớ lại những ngày đầu vận động làm công trình: "Ban Công tác Mặt trận không vận động theo cách áp đặt mức đóng góp, mà trước hết dựa nhu cầu của khu dân cư ra để bà con cùng bàn, cùng thống nhất cách làm. Khi người dân thấy đây là việc thiết thực với chính gia đình mình, các hộ đều đồng tình, tự nguyện đóng góp và cùng tham gia hoàn thiện công trình".

Mỗi tối, con đường qua Trung Môn 52 lại sáng lên từ những bóng đèn năng lượng mặt trời. Người đi làm về muộn không còn phải lần theo ánh đèn xe; người già có thêm một khoảng đường để đi bộ, trò chuyện. Đằng sau ánh sáng ấy là câu chuyện khởi sức Dân chung sức xây dựng quê hương.

Ủy ban MTTQ phường Minh Xuân khánh thành công trình điện năng lượng mặt trời tại tổ dân phố Trung Môn 52.

Ủy ban MTTQ phường Minh Xuân phối hợp với cấp ủy, chính quyền, Ban Công tác Mặt trận và các tổ chức đoàn thể ở tổ dân phố thống nhất thực hiện tuyến đường điện năng lượng mặt trời. Điều đáng nói, trong quá trình triển khai, người dân trực tiếp tham gia, đóng góp và cùng theo dõi từng phần việc. Sau 3 tháng, 40 bóng đèn năng lượng mặt trời hoàn thành, với tổng kinh phí hơn 108 triệu đồng; trong đó, Ủy ban MTTQ phường Minh Xuân vận động hỗ trợ 51,5 triệu đồng, người dân đóng góp hơn 57 triệu đồng.

Chung tay vì cộng đồng

Bằng sự chung tay trong những việc cụ thể, tinh thần ấy đang tiếp tục được lan tỏa ở nhiều khu dân cư trên địa bàn phường Minh Xuân. Theo đồng chí Nguyễn Thị

Hương, Chủ tịch Ủy ban MTTQ phường Minh Xuân: "Người dân tham gia ngay từ đầu, cùng bàn bạc, đóng góp và thụ hưởng thành quả là yếu tố quan trọng tạo nên sự đồng thuận ở cơ sở. Từ đó, MTTQ phường có thêm điều kiện huy động nguồn lực, triển khai những phần việc thiết thực, chăm lo đời sống và xây dựng cộng đồng gắn kết". Đến ngày 20-9, Quỹ "Vì người nghèo" của phường tiếp nhận hơn 357 triệu đồng; Đồng thời, MTTQ phường cũng đang được thể hiện bằng nhiều phần việc khác trên địa bàn phường, từ đầu năm, MTTQ phường phối hợp trao 40 bộ máy tính để bàn cho 3 trường học, tổng trị giá 591,04 triệu đồng; hỗ trợ 127 học sinh thuộc hộ nghèo, cận nghèo với tổng số tiền 63,5 triệu đồng; hỗ trợ 5 sinh viên nhập học đại học 10 triệu đồng...".

Từ những phong trào, cuộc vận động do Mặt trận phát động, mỗi tổ dân phố lại có cách làm riêng để huy động sức dân, chăm lo đời sống cộng đồng. Điển hình như, tổ dân phố Trung Môn 46 đã triển khai mô hình điểm an sinh xã hội "Trao sinh kế - tạo động lực vươn lên thoát nghèo bền vững" với 10 hộ tham gia.

Còn tại tổ dân phố Phan Thiết 10, sức dân được khơi dậy từ những việc chung gần với đời sống hằng ngày. Từ giữ gìn vệ sinh môi trường, phòng, chống dịch bệnh đến tổ chức các hoạt động văn hóa, chăm lo đời sống cộng đồng, Ban Công tác Mặt trận đều tuyên truyền, vận động để người dân cùng tham gia, cùng đóng góp theo khả năng. Đồng chí Trần Phương Nga, Bí thư Chi bộ, Trưởng ban Công tác Mặt trận tổ dân phố, chia sẻ: "Ban Công tác Mặt trận thường

tuyên truyền, vận động Nhân dân tham gia các phần việc chung của tổ dân phố, đồng thời huy động nguồn lực trong Nhân dân và xã hội hóa để thực hiện các hoạt động cộng đồng. Trong đó có mô hình đèn Trung thu tham gia Lễ hội Thành Tuyên năm 2026; tổ chức thăm hỏi tặng quà các gia đình chính sách, người cao tuổi... Khi người dân cùng tham gia, mỗi hoạt động không chỉ có thêm nguồn lực mà còn tạo được sự gắn kết trong khu dân cư".

Ở đó, vai trò của MTTQ phường Minh Xuân không chỉ là vận động, mà còn là lắng nghe, kết nối và khơi dậy nguồn lực trong Nhân dân. Khi những điều ấy được thực hiện từ cơ sở, từng việc làm cụ thể sẽ trở thành một phần của diện mạo mới trong mỗi khu dân cư.

Bài, ảnh: MINH THỦY

SỰ VIỆC - Ý KIẾN

Niềm tin bị tổn thương

CÂU chuyện về Phòng khám Đa khoa Thái Hà ở Hà Nội sai phạm khiến nhiều người bàng hoàng, thậm chí bày tỏ mất niềm tin và lo lắng. Người bệnh biết được bệnh của mình thông qua bác sĩ, người bệnh chữa bệnh như thế nào cũng là do phác đồ bác sĩ đưa ra. Hầu như có ai mặc cả giá khi mua thuốc điều trị bệnh đâu. Khi có bệnh thì toàn bộ việc chữa trị của người bệnh đều là ở bác sĩ. Vậy nên, nghe câu chuyện ở Phòng khám Đa khoa Thái Hà khiến nhiều người bị sốc.

Phòng khám Thái Hà bị phát hiện nhiều sai phạm như chỉ định dịch vụ không cần thiết, tự ý điều chỉnh kết quả xét nghiệm để làm cho bệnh nặng thêm, sản xuất thuốc đông y trái phép, thu tiền qua tài khoản cá nhân để trốn thuế. Công an TP Hà Nội

đã khởi tố vụ án, khởi tố 3 bị can về các tội danh vi phạm quy định kế toán và tổ chức cho người nước ngoài nhập cảnh trái phép.

Người thấy thuốc không chỉ chữa bệnh mà còn mang trọng trách bảo vệ sự sống. Việc cố tình "thối bệnh" để mọi tiền là hành vi phản bội truyền thống nhân đạo của ngành Y. Khi bệnh nhân không thể tự kiểm chứng kết quả xét nghiệm, họ buộc phải tin vào bác sĩ. Lợi dụng sự tin tưởng này để trục lợi là sự phản bội niềm tin, làm suy giảm uy tín của toàn ngành Y tế. Vụ việc cho thấy cần siết chặt quản lý các phòng khám tư nhân, tăng cường thanh tra, kiểm tra, xử lý nghiêm sai phạm để bảo vệ quyền lợi người bệnh. Người thấy thuốc phải đặt lợi ích của bệnh nhân lên hàng đầu, tuân thủ quy định chuyên môn, giữ gìn

đạo đức nghề nghiệp. Lợi nhuận không thể là lý do để đánh đổi sức khỏe và tính mạng con người.

Vụ việc tại Phòng khám Thái Hà không chỉ là một sai phạm pháp luật, mà còn là sự xuống cấp nghiêm trọng về y đức. Đây là lời nhắc nhở rằng, trong nghề y, đạo đức phải đi trước chuyên môn, bởi chỉ khi giữ trọn y đức, người thầy thuốc mới xứng đáng với sự tin tưởng của xã hội.

Vụ việc sai phạm tại Phòng khám Đa khoa Thái Hà ở Hà Nội là lời cảnh tỉnh mạnh mẽ về đạo đức nghề y. Khi thấy thuốc đặt lợi nhuận lên trên sức khỏe người bệnh, niềm tin xã hội vào y đức bị tổn hại nghiêm trọng. Mọi người có quyền đặt câu hỏi, liệu có còn phòng khám nào như Phòng khám Đa khoa Thái Hà này không và luôn hy vọng câu trả lời là không.

NGUYỆT HẰNG

Bền chặt tình quân dân

Giữa biên cương, cuộc sống của đồng bào các dân tộc Mông, Dao, Tày, Nùng... đang từng ngày thay da đổi thịt. Trong hành trình đổi thay đó có sự đồng hành của những người lính Cụ Hồ. Tình quân dân bền chặt đã trở thành điểm tựa vững chắc, giúp bà con an tâm bám bản, giữ đất, xây dựng cuộc sống ấm no.

Tiếp sức người dân vươn lên

ĐOÀN Kinh tế - Quốc phòng 313, Quân khu 2 thực hiện nhiệm vụ trên địa bàn 8 xã biên giới của tỉnh gồm: Thanh Thủy, Pà Vây Sủ, Xín Mần, Bản Mây, Thàng Tín, Lao Chải, Minh Tân và Tùng Vài. Đơn vị luôn kiên trì thực hiện phương châm "4 cùng", cán bộ đơn vị không chỉ hoàn thành tốt nhiệm vụ quân sự, quốc phòng mà còn là những "kỹ sư", "thầy giáo" bám bản, đem tri thức và nhiệt huyết thay đổi nếp nghĩ, cách làm của bà con vùng cao.

Sự đồng hành thể hiện qua câu chuyện của gia đình ông Cáo Văn Đông, người dân tộc Mông, thôn Ngải Thầu, xã Thàng Tín. Trước đây, gia đình ông là hộ nghèo đặc biệt khó khăn, căn nhà gỗ tạm bợ dựng gần hai mươi năm đã xiêu vẹo, vợ chồng ông phải chặt vật nuôi 3 con nhỏ và mẹ già thường xuyên đau ốm. Điểm tựa đến với gia đình khi cán bộ Đoàn Kinh tế - Quốc phòng 313 xuống khảo sát, trao tặng gia đình 2 con trâu sinh sản và 30 con ngan giống; đồng thời cầm tay chỉ việc, hướng dẫn kỹ thuật chăm sóc, phòng dịch. Không dừng lại ở con giống, đơn vị còn

Cán bộ Đoàn Kinh tế - Quốc phòng 313 hỗ trợ giống Hổng không hạt cho người dân xã Xín Mần.

kết nối giới thiệu việc làm để hai vợ chồng có thêm nguồn thu nhập ổn định. Nhờ sự sát sao đó, đến nay gia đình ông Đông vươn lên trở thành hộ khá và tích lũy xây được ngôi nhà kiên cố rộng hơn 100 m².

Không chỉ trao "cần câu" sinh kế, tình quân dân còn âm ỉ trong lòng những người lính. Tại điểm Trường Mầm non thôn Lao Pờ, xã Xín Mần, mô hình "Ngày thứ Năm chia sẻ yêu thương" được các chiến sĩ Đội Sản xuất & Xây dựng cơ sở chính trị số 3, Đoàn Kinh tế - Quốc phòng 313 duy trì đều đặn. Từ nguồn quỹ tặng gia sản xuất và sự đóng góp tự nguyện, mỗi tuần một lần, các cán bộ mang thực phẩm đến điểm trường, tay nắm tay cho học sinh. Phụ huynh Lù Thị Mai chia sẻ: "Nhà đông con, cuộc sống còn nhiều vất vả nên việc chăm lo chu đáo

cho các cháu nhiều lúc còn đang dở. Từ ngày có các chú bộ đội Đoàn 313 đến trường nấu cơm, các con hào hứng dậy sớm đi học. Thấy con được chăm sóc chu đáo, gia đình biết ơn các chú bộ đội nhiều lắm".

Điểm tựa vùng biên

Được giao nhiệm vụ quản lý, bảo vệ đoạn biên giới dài trên 25 km với 41 cột mốc tiếp giáp với huyện Ma Ly Pho, tỉnh Vân Nam (Trung Quốc), cán bộ, chiến sĩ Đồn Biên phòng Bạch Đích, Ban Chỉ huy Bộ đội Biên phòng Tuyên Quang luôn gắn bó sâu sát trong từng nhịp sống hằng ngày của bà con vùng biên. Bên cạnh nhiệm vụ tuần tra, giữ vững chủ quyền lãnh thổ, đơn vị còn là điểm tựa vững chắc giúp địa phương củng cố hệ thống chính trị, bài trừ hủ tục và chăm lo cho thế hệ tương lai.

Trưởng tá Nguyễn Quốc Hải, Đồn trưởng Đồn Biên phòng Bạch Đích cho biết: "Thời gian qua đơn vị tích cực triển khai các hoạt động, mô hình đồng hành cùng dân bản như: Cán bộ bộ đội Biên phòng tăng cường phát triển kinh tế - xã hội; kết nghĩa cụm dân cư hai biên giới; đảng viên dự sinh hoạt chỉ bộ thôn bản và đảng viên phụ trách hộ; xóa nhà tạm, nhà dột nát, chung sức xây dựng nông thôn mới... Qua đó, giúp bà con nâng cao đời sống vật chất, tinh thần và củng cố vững chắc thể trận lòng Dân, tạo nền tảng quan trọng để bảo vệ vững chắc chủ quyền, an ninh biên giới quốc gia".

Mô hình "Con nuôi đồn Biên phòng" do Đồn Biên phòng Bạch Đích triển khai đã trở thành điểm tựa ấm áp cho nhiều học sinh nghèo vùng biên. Tiểu

biểu như em Tấn Tấn Cường, người dân tộc Dao, học sinh lớp 5, thôn Sùng Sủ, xã Bạch Đích. Mồ côi mẹ từ nhỏ, hoàn cảnh đặc biệt khó khăn, Cường được cán bộ, chiến sĩ Đồn Biên phòng Bạch Đích nhận đỡ đầu 2 năm nay. Dưới mái nhà chung của Đồn Biên phòng, em được các chiến sĩ quân hàm xanh chăm lo chu đáo từ bữa ăn, góc học tập đến nếp sinh hoạt hằng ngày. Không chỉ có Cường, sự đồng hành của đơn vị góp phần nâng tỷ lệ trẻ em trong độ tuổi đến trường trên địa bàn đơn vị quản lý tăng từ 82% lên hơn 96%, giảm tỷ lệ học sinh bỏ học xuống dưới 2%.

Giai đoạn từ 2015 đến nay, Đồn Biên phòng Bạch Đích đã triển khai toàn diện các mô hình, phần việc đồng hành cùng Nhân dân, tạo chuyển biến rõ nét trên khu vực biên giới. Đơn vị đã phân công 4 cán bộ tăng cường làm nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, cử 9 đảng viên tham gia sinh hoạt tại 9 chi bộ thôn giáp biên và 27 đảng viên trực tiếp phụ trách 124 hộ gia đình. Nhằm giúp bà con an cư lạc nghiệp, cán bộ, chiến sĩ đã đóng góp 258 ngày công hỗ trợ xóa 23 căn nhà tạm; trao 2.105 suất quà Tết trị giá trên 1,15 tỷ đồng. Cùng với đó, hơn 6.300 lượt người dân đã được khám bệnh, cấp thuốc miễn phí; 4 mô hình đồng hộ tự quản không tảo hôn được duy trì hiệu quả, đưa tỷ lệ hộ gia đình văn hóa đạt trên 80%.

Từ những hành động thiết thực bám bản, bám dân, lực lượng vũ trang Tuyên Quang không chỉ giúp đồng bào thay đổi nếp nghĩ, cách làm, vươn lên thoát nghèo mà còn củng cố vững chắc thể trận lòng Dân. Tình quân dân gắn bó chính là nguồn sức mạnh nội sinh tạo nên tầng vững chắc để xây dựng khu vực biên giới hòa bình, hữu nghị và bảo vệ vẹn toàn chủ quyền lãnh thổ quốc gia trong tình hình mới.

Bài, ảnh: PHẠM HOAN

BIÊN GIỚI, BIỂN ĐẢO

Những "điểm gác" giữa trùng khơi

NHỮNG ngày này, tại vùng biển giáp ranh giữa Việt Nam với Thái Lan, Malaysia, Indonesia, những con tàu của lực lượng Cảnh sát biển (CSB) Việt Nam vẫn kiên trì bám biển.

Lần theo từng "điểm sáng" trên màn hình giám sát, từng tín hiệu tàu cá được theo dõi, một cuộc kiểm tra bắt đầu không chỉ bằng những câu hỏi về giấy tờ mà còn bằng những lời nhắc nhở "không vượt ranh, không tắt thiết bị giám sát hành trình, không để một chuyến đi biển trở thành hành trình vi phạm pháp luật..."

Trên boong Tàu CSB 8005, Hải đoàn 42, Vùng CSB 4, cán bộ, chiến sĩ vẫn duy trì nghiêm chế độ trực, quan sát và kiểm soát mục tiêu. Một khi phát hiện tàu cá hoạt động tại khu vực có thể vượt đường phân định, cán bộ thực thi pháp luật trên tàu nhanh chóng xác định hướng di chuyển, đổi chiều thông tin của tàu. Những con số tọa độ trên màn hình không đơn thuần là dữ liệu kỹ thuật mà có thể quyết định một con tàu đang hoạt động đúng vùng biển hay có nguy cơ vượt ranh sang vùng biển nước ngoài. Đây cũng là thời điểm CSB Việt Nam triển khai đợt cao điểm quyết liệt ngăn chặn

tàu cá vi phạm khai thác hải sản bất hợp pháp, không báo cáo, không theo quy định (IUU).

Thượng úy Cao Đăng Trung, Chính trị viên Tàu CSB 8005 cho biết: "Dù trong điều kiện thời tiết nào, cán bộ, chiến sĩ của ta luôn quán triệt nghiêm nhiệm vụ, xác định rõ tinh thần trách nhiệm trong đợt cao điểm chống khai thác IUU trên vùng biển giáp ranh Malaysia. Tại hiện trường, chúng tôi tổ chức trực, quan sát 24/24 giờ để kịp thời phát hiện các mục tiêu trong quá trình tuần tra, kiểm soát; đồng thời có phương án tiếp cận, tuyên truyền tại thực địa phù hợp đối với ngư dân trên các tàu cá nhằm đạt hiệu quả cao nhất..."

Cùng với kiểm tra, cán bộ, chiến sĩ các tàu CSB còn thường xuyên nhắc nhở ngư dân kiểm tra thiết bị giám sát hành trình, xác định rõ vị trí tàu, chấp hành nghiêm ranh giới vùng biển được phép khai thác. Với nhiều thuyền trưởng, những lời nhắc ấy trở thành kinh nghiệm được ghi nhớ sau mỗi chuyến đi biển. Ông Đỗ Ngọc Hải, Thuyền

trưởng tàu BV 98280 TS chia sẻ: "Các thuyền viên trên tàu luôn chấp hành nghiêm quy định về khai thác thủy sản, nhất là duy trì hoạt động của thiết bị giám sát hành trình. Một lời nhắc đúng lúc có thể giúp con tàu tránh được hành vi vi phạm; một cuộc kiểm tra kịp thời có thể ngăn chặn chuyến tàu đi sai hướng. Và nhiều thuyền trưởng an toàn, đúng pháp luật sẽ góp phần tạo nên cuộc chiến biển bền vững trong cuộc chiến chống khai thác IUU".

Còn đối với ông Bùi Quang Kinh, Thuyền trưởng tàu KG 93638 TS, những lần được tàu CSB tiếp cận, kiểm tra không chỉ là câu chuyện giữa lực lượng chấp pháp và ngư dân mà sự hiện diện của cán bộ, chiến sĩ trong mỗi cuộc gặp trên biển, từng lời nhắc về ranh giới vùng biển còn góp phần giúp ngư dân hiểu rằng chấp hành pháp luật không chỉ là yêu cầu bắt buộc mà còn là cách bảo vệ chính sinh kế của mình, bảo vệ uy tín của nghề cá Việt Nam và góp phần gìn giữ môi trường hòa bình, ổn định trên biển.

Cán bộ, chiến sĩ Cảnh sát biển Việt Nam tặng quà, động viên ngư dân yên tâm vươn khơi, bám biển.

Theo Đại tá Lâm Sơn Tùng, Phó tham mưu trưởng CSB Việt Nam, thời gian tới, các tàu của lực lượng CSB tiếp tục phát huy vai trò của các "trạm gác" di động trên biển nhằm kiểm soát chặt chẽ tàu cá tại vùng biển; đẩy mạnh ứng dụng khoa học, công nghệ trong giám sát hoạt động tàu cá, kịp thời phát hiện vi phạm từ sớm, từ xa và xử lý nghiêm những trường hợp cố tình vi phạm. Cụ thể, từ đầu

tháng 7-2026 đến nay, các đơn vị thuộc CSB Việt Nam đã tuyên truyền trực tiếp cho 772 lượt tàu với 5.639 lượt thuyền viên; tuyên truyền qua máy nghe cá cho 3.120 lượt tàu với 21.812 lượt thuyền viên. Hơn 3.100 tờ rơi, số tay pháp luật và hơn 700 lá cờ Tổ quốc được trao tặng, góp phần động viên bà con vươn khơi, bám biển đúng quy định.

MAI LINH

(Theo Báo Quân đội Nhân dân)

Khởi dòng vốn cho phát triển

Bám sát nhu cầu vốn của nền kinh tế, Agribank Chi nhánh Tuyên Quang chủ động mở rộng tín dụng gắn với kiểm soát chất lượng, ưu tiên nguồn vốn cho sản xuất, kinh doanh, nông nghiệp, nông thôn và các lĩnh vực có tiềm năng phát triển. Đến 30-9-2026, dư nợ của Chi nhánh đạt 15.170 tỷ đồng, tạo thêm nguồn lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn.

Mở rộng quy mô tín dụng

Bám sát chuyển động của nền kinh tế địa phương, Agribank Chi nhánh Tuyên Quang chủ động huy động nguồn lực, mở rộng tín dụng trên cơ sở bảo đảm an toàn, hiệu quả. Đến ngày 30-9-2026, nguồn vốn của Chi nhánh đạt 15.235 tỷ đồng. Dư nợ đạt 15.170 tỷ đồng, trong khi kế hoạch Agribank giao năm 2026 là 14.912 tỷ đồng.

Quy mô tín dụng được mở rộng nhưng chất lượng vốn vẫn được Chi nhánh đặc biệt quan tâm. Tỷ lệ nợ xấu đến hết tháng 9 ở mức 0,62%, thấp hơn mức kế hoạch tối đa 1%. Thu nợ sau xử lý đạt 17,9 tỷ đồng; thu dịch vụ đạt 48,2 tỷ đồng; kết quả tài chính đạt 386,6 tỷ đồng.

Nguồn vốn được hướng tới nhiều nhóm khách hàng và lĩnh vực của nền kinh tế. Đối với chương trình cho vay ưu đãi theo Nghị quyết số 03/2021/NQ-HĐND ngày 16-7-2021, đến 30-

Agribank Chi nhánh Tuyên Quang ký kết hợp đồng cấp hạn mức tín dụng với Công ty TNHH Sao Việt Tuyên Quang.

9-2026, dư nợ đạt 28,6 tỷ đồng với 74 khách hàng. Đặc biệt, cho vay qua tổ liên kết đạt 3.249 tỷ đồng với 25.238 khách hàng, góp phần đưa vốn tín dụng đến gần hơn với người dân, hộ sản xuất tại cơ sở.

Cùng với thực hiện chính sách tín dụng của tỉnh, Agribank triển khai nhiều chương trình ưu đãi phù hợp với từng nhóm khách hàng và nhu cầu vốn. Theo báo cáo của Chi nhánh, tổng doanh số cho vay lũy kế của các chương trình ưu đãi đạt 487,073 tỷ đồng với 258 khách hàng; đến 30-9-2026, dư nợ đạt

273,211 tỷ đồng với 234 khách hàng.

Đưa vốn đến các động lực tăng trưởng

Bà Nguyễn Việt Hà, Giám đốc Agribank Chi nhánh Tuyên Quang cho biết: "Agribank Chi nhánh Tuyên Quang xác định nguồn vốn phải được đưa đến đúng nhu cầu, phát huy hiệu quả và gắn với những động lực tăng trưởng của địa phương. Chi nhánh tiếp tục ưu tiên vốn cho nông nghiệp, lâm nghiệp, công nghiệp chế biến, thương mại, dịch vụ, du lịch, các sản phẩm chủ lực, sản phẩm OCOP và

những lĩnh vực có tiềm năng phát triển; đồng thời đẩy mạnh cho vay doanh nghiệp, đồng hành với khách hàng tháo gỡ khó khăn, ổn định và mở rộng sản xuất, kinh doanh.

Để dòng vốn phát huy hiệu quả, Chi nhánh tiếp tục tăng cường kết nối với các sở, ngành, chính quyền địa phương, Hiệp hội Doanh nghiệp tỉnh, Hội Doanh nhân trẻ, Liên minh Hợp tác xã để nắm bắt nhu cầu, giới thiệu những dự án và phương án sản xuất, kinh doanh khả thi. Với khách hàng gặp khó khăn, ngân hàng xem xét các giải pháp phù hợp theo quy định như cơ cấu lại thời hạn trả nợ, áp dụng các chương trình ưu đãi lãi suất, bổ sung vốn lưu động.

Cùng với tín dụng, Agribank tiếp tục đẩy mạnh chuyển đổi số, phát triển các sản phẩm thanh toán, tiền gửi, bảo lãnh, thanh toán quốc tế, quản lý dòng tiền và dịch vụ ngân hàng điện tử. Việc ứng dụng công nghệ, tự động hóa quy trình nghiệp vụ được xác định là giải pháp nâng cao tốc độ xử lý, chất lượng phục vụ, giúp khách hàng tiết kiệm thời gian và chi phí.

Trong thời gian tới, Agribank Chi nhánh Tuyên Quang đặt mục tiêu nguồn vốn tăng từ 12% trở lên so với năm 2025; dư nợ cho vay nền kinh tế tăng từ 12% trở lên; tỷ lệ nợ xấu không quá 1% tổng dư nợ. Tăng trưởng tín dụng tiếp tục gắn với nâng cao chất lượng thẩm định, quản lý dòng tiền, khả năng trả nợ và kiểm soát rủi ro.

Bài, ảnh: HẢI HƯƠNG

Nền tảng thích ứng với già hóa dân số

Các cấp Hội Người cao tuổi chủ động phối hợp với ngành Y tế tổ chức khám sức khỏe định kỳ, lập hồ sơ theo dõi sức khỏe, tư vấn phòng, chống các bệnh không lây nhiễm thường gặp như tim mạch, huyết áp, tiểu đường. Tỷ lệ người cao tuổi có thẻ bảo hiểm y tế đạt trên 97%, tạo điều kiện để người cao tuổi được tiếp cận các dịch vụ y tế, nhất là khi ốm đau, bệnh tật.

Cùng với chăm sóc sức khỏe, các chế độ, chính sách an sinh xã hội dành cho người cao tuổi được triển khai kịp thời. Hằng năm, các cấp Hội tổ chức thăm hỏi, động viên, tặng quà người cao tuổi có hoàn cảnh khó khăn, neo đơn, ốm đau, bệnh tật, nhất là vào các dịp lễ, Tết và Tháng hành động vì Người cao tuổi Việt Nam. Những hoạt động này không chỉ góp phần hỗ trợ về vật chất mà còn mang đến sự quan tâm, sẻ chia, giúp người cao tuổi cảm nhận rõ hơn sự chăm lo của gia đình và cộng đồng.

Đồng chí Nguyễn Quang Sơn, Phó Chủ tịch Hội Người cao tuổi tỉnh Tuyên Quang khẳng định: "Chăm sóc người cao tuổi cần được thực hiện toàn diện, từ y tế, an sinh xã hội đến đời sống tinh thần. Đây là nền tảng quan trọng để người cao tuổi tiếp tục phát huy vai trò, kinh nghiệm và trí tuệ trong gia đình và xã hội".

Thích ứng với già hóa dân số

Già hóa dân số đang diễn ra nhanh, đặt ra yêu cầu ngày càng cao đối với công tác chăm sóc, bảo vệ và nâng cao sức khỏe người cao tuổi. Tại Tuyên Quang, cùng với việc thực hiện đầy đủ các chính sách an sinh, các cấp Hội Người cao tuổi đã triển khai nhiều hoạt động thiết thực, góp phần để người cao tuổi sống khỏe, sống vui, tiếp tục phát huy vai trò trong gia đình và cộng đồng.

Niềm vui tuổi già gắn với y tế cộng đồng

Cùng với sự vào cuộc của tổ chức Hội, ngành Y tế từng bước nâng cao năng lực hệ thống y tế cơ sở, coi đây là lực lượng quan trọng trong chăm sóc sức khỏe người cao tuổi. Công tác đào tạo, tập huấn cho cán bộ y tế, cộng tác viên dân số và tình nguyện viên tại cộng đồng được chú trọng, tập trung vào kiến thức lão khoa, phục hồi chức năng và kỹ năng chăm sóc người cao tuổi tại nhà.

Công tác truyền thông, giáo dục sức khỏe được tăng cường, góp phần nâng cao nhận thức của người dân về già hóa dân số, chăm sóc và phát huy vai trò người cao tuổi. Hoạt động này được quan tâm hơn tại vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, nơi điều kiện tiếp cận các dịch vụ y tế còn gặp nhiều khó khăn.

Chăm sóc người cao tuổi vì thế không chỉ diễn ra trong các cơ sở y tế mà còn được đưa đến gần hơn với đời sống hằng ngày thông qua các hoạt động cộng đồng. Toàn tỉnh hiện duy trì trên 1.200 câu lạc bộ văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao, dưỡng sinh, bóng chuyền hơi, khiêu vũ thể thao... Đây là những không gian để người cao tuổi rèn luyện sức khỏe, giao lưu, chia sẻ và duy trì đời sống tinh thần phong phú.

Tại phường Hà Giang 2, những hoạt động ấy diễn ra đều đặn tại các nhà văn hóa ở dân phố. Hiện phường có 61 chi hội, với 3.254 hội viên và 22 câu lạc bộ hoạt động theo nhiều hình thức như bóng chuyền hơi, thơ ca, khiêu vũ, liên hệ thể tự giúp nhau... thu hút trên 500 hội viên tham gia thường xuyên.

Ông Triệu Minh Tư, Chủ tịch Hội Người cao tuổi phường

Các Câu lạc bộ dân vũ, thể dục dưỡng sinh mang lại niềm vui, giúp người cao tuổi rèn luyện sức khỏe.

Hà Giang 2 chia sẻ: "Việc thành lập các câu lạc bộ giúp người cao tuổi thay đổi quan niệm về tuổi già. Các cụ không chỉ được rèn luyện sức khỏe mà còn có đời sống tinh thần phong phú, gần gũi hơn với cộng đồng".

Để đáp ứng tốt hơn yêu cầu chăm sóc người cao tuổi trong giai đoạn mới, ngành Y tế tỉnh cũng chủ trọng ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý hồ sơ sức khỏe, từng bước xây dựng cơ sở dữ liệu thống nhất. Việc số hóa hồ sơ giúp theo dõi tình trạng sức khỏe, đánh giá các chỉ tiêu và cung cấp thêm cơ sở phục vụ

hoạch định chính sách chăm sóc người cao tuổi phù hợp, hiệu quả.

Già hóa dân số đặt ra nhiều yêu cầu mới đối với công tác an sinh xã hội, nhưng đồng thời cũng mở ra cơ hội để xã hội nhìn nhận đầy đủ hơn về vai trò của người cao tuổi. Khi được chăm sóc tốt về sức khỏe, bảo đảm an sinh và có đời sống tinh thần phong phú, người cao tuổi không chỉ có thêm niềm vui tuổi già mà còn tiếp tục là chỗ dựa của gia đình, đóng góp kinh nghiệm và trí tuệ cho cộng đồng.

Bài, ảnh: KHÁNH HUỖN

Lũng Cú sẵn sàng cho mùa hoa tam giác mạch

CHỈ còn gần 1 tháng nữa diễn ra Lễ hội Hoa Tam giác mạch tỉnh Tuyên Quang lần thứ XII năm 2026. Những ngày này, xã Lũng Cú đang tập trung chăm sóc các diện tích hoa, chỉnh trang cảnh quan, chuẩn bị các điều kiện đón du khách.

Năm nay, xã gieo trồng khoảng 70 ha hoa tam giác mạch tại 16 thôn, bố trí thành 3 trà nhằm bảo đảm hoa nở nối tiếp, kéo dài thời gian phục vụ du khách. Trong đó, vùng trọng điểm phục vụ lễ hội có diện tích 18,2 ha, tập trung tại các thôn Thèn Pả, Lò Lô Chải, Sán Trổ, Ma Lê và Má Sỗ.

Trà hoa thứ nhất được gieo từ ngày 25 đến 30/8 với diện tích 18,2 ha tại 12 thôn, dự kiến nở đẹp vào trung tuần tháng 10. Trà thứ hai là trà chính, gieo từ ngày 20 đến 25/9 với diện tích 29,4 ha tại 15 thôn, trong đó 18,2 ha thuộc vùng quy hoạch phục vụ lễ hội. Hiện cây tam giác mạch sinh trưởng, phát triển tốt, người dân tập

trung chăm sóc để hoa nở đồng đều đúng dịp lễ hội. Trà thứ ba dự kiến gieo từ ngày 15 đến 20/10, diện tích 22,5 ha tại 16 thôn, góp phần duy trì mùa hoa đến đầu tháng 12.

Cùng với chăm sóc hoa, xã vận động người dân chỉnh trang cảnh quan, giữ gìn vệ sinh môi trường, xây dựng các điểm tham quan gắn với bản làng, văn hóa và đời sống đồng bào các dân tộc. Công tác tuyên truyền, quảng bá du lịch, giới thiệu sản phẩm, món ăn dân tộc; bảo đảm an ninh trật tự, an toàn giao thông, an toàn thực phẩm và tạo cao chất lượng phục vụ du khách cũng được chú trọng.

Việc tổ chức các trà hoa nối tiếp nhau được kỳ vọng kéo dài mùa hoa, tạo thêm không gian trải nghiệm, góp phần quảng bá hình ảnh, văn hóa và con người Lũng Cú, thu hút du khách đến tham quan, trải nghiệm trong mùa lễ hội.

KHÁNH CHI

Giữ hương cốt quê

(TIẾP THEO TRANG 1)

Từ những hạt lúa nếp nương trên đồng đất quê nhà, gần 20 năm qua, chị Lục Thị Mỹ, thôn Minh Thành, xã Bắc Quang đã bền bỉ gìn giữ nghề làm cốt truyền thống. Từ món quà quê mộc mạc, chị từng bước nâng tầm sản phẩm, xây dựng thương hiệu Cốt tươi Thơm Thương.

Với người dân Bắc Quang, cốt không chỉ là món ăn gắn với mùa lúa mới mà còn mang theo nét đẹp văn hóa của đồng bào địa phương. Nhận thấy giá trị của sản vật quê hương, chị Mỹ vừa duy trì cách làm truyền thống, vừa tìm hướng đi đưa hạt cốt trở thành sản phẩm hàng hóa. Để có cốt ngon, theo chị Mỹ, nguyên liệu là yếu tố quan trọng hàng đầu. Lúa nếp được thu hoạch đúng độ, khi hạt còn căng và phải có độ dẻo tự nhiên. Sau khi thu hoạch, lúa được lựa kỹ, đãi sạch rồi rang, giã, sàng lọc qua nhiều công đoạn. Nhờ đó, hạt cốt giữ được màu xanh tự nhiên, độ dẻo và hương thơm đặc trưng.

Không dừng ở việc làm cốt theo phương thức thủ công, chị Mỹ chú trọng hoàn thiện quy trình chế biến, bảo đảm vệ sinh an toàn thực phẩm, đầu tư bao bì, mẫu mã và xây dựng thương hiệu. Năm 2024, Hợp tác xã Cốt tươi Thơm Thương được thành lập, mở ra hướng phát triển mới cho nghề làm cốt ở địa phương.

Chị Mỹ chia sẻ: "Làm cốt trước hết phải giữ được hương vị truyền thống. Nhưng muốn sản phẩm đi xa thì sản phẩm phải bảo đảm chất lượng, vệ sinh an toàn thực phẩm và xây dựng thương hiệu. HTX liên kết với các hộ dân sản xuất lúa nếp để chủ động nguồn nguyên liệu, đồng thời tạo thêm việc làm, thu nhập cho người dân".

HTX hiện có 4 sản phẩm gồm cốt tươi, cốt rang, bánh cốt truyền thống và nếp cốt. Trong đó, sản phẩm cốt tươi được công nhận OCOP 3 sao năm 2025. Các sản phẩm được giới thiệu tại các hội chợ, chương trình xúc tiến thương mại, hoạt động quảng bá sản phẩm OCOP và qua các kênh thương mại điện tử. Trung bình mỗi tháng, HTX tiêu thụ gần 3 tạ cốt tươi cùng hàng trăm sản phẩm bánh cốt, nếp cốt; tạo việc làm thường xuyên cho 5 lao động với thu nhập từ 6 triệu đồng/người/tháng.

Đồng chí Hoàng Quang Hùng, Phó Chủ tịch UBND xã Bắc Quang cho biết: "HTX Cốt tươi Thơm Thương đã phát huy được lợi thế của sản vật địa phương; đồng thời chủ động liên kết với người dân trong sản xuất lúa nếp để bảo đảm nguồn nguyên liệu. Việc xây dựng chuỗi từ sản xuất, chế biến đến tiêu thụ không chỉ nâng giá trị hạt lúa mà còn tạo thêm việc làm, thu nhập cho người dân. Địa phương sẽ tiếp tục đồng hành, hỗ trợ HTX nâng cao chất lượng, mở rộng thị trường; phấn đấu hoàn thiện hồ sơ để nghị công nhận OCOP 3 sao đối với sản phẩm bánh cốt truyền thống và nếp cốt trong năm nay".

Từ món quà dân dã của quê hương, Cốt tươi Thơm Thương đang từng bước trở thành sản phẩm hàng hóa mang dấu ấn địa phương. Câu chuyện của chị Lục Thị Mỹ cho thấy, khi sản vật quê được gìn giữ bằng tâm huyết, đầu tư bằng tay duy sản xuất hàng hóa và gắn với nhu cầu thị trường, giá trị nông sản sẽ được nâng lên. Hương cốt quê vì thế không chỉ được gìn giữ mà còn có thêm cơ hội để vươn xa.

HOÀNG ANH

HỎI VÀ ĐÁP

Phạt đến 75 triệu đồng hành vi lừa gạt người lao động

Hỏi: Hành vi lôi kéo, dụ dỗ hoặc quảng cáo gian dối nhằm lừa gạt người lao động bị xử phạt như thế nào theo quy định mới?

Đáp: Chính phủ ban hành Nghị định số 283/2026/NĐ-CP ngày 15/7/2026 quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực lao động, bảo hiểm xã hội, người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng.

Trong đó, Nghị định quy định phạt tiền từ 50 - 75 triệu đồng đối với một trong các hành vi: lôi kéo, dụ dỗ, hứa hẹn, quảng cáo gian dối hoặc sử dụng thủ đoạn khác để lừa gạt người lao động hoặc tuyển dụng người lao động nhằm mục đích bóc lột, cưỡng bức lao động nhưng chưa đến mức truy cứu trách nhiệm hình sự.

Quy định trên có hiệu lực từ ngày 10/9/2026.

Quy định mới góp phần tăng cường bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người lao động, nhất là những người có nhu cầu tìm kiếm việc làm, chuyển đổi nghề nghiệp hoặc đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng. Trên thực tế, không ít người lao động dễ bị thu hút bởi những lời quảng cáo việc nhẹ, lương cao, thủ tục đơn giản mà thiếu thông tin kiểm chứng.

Chính vì vậy, người dân cần tìm hiểu kỹ thông tin tuyển dụng, điều kiện làm việc, mức lương và các khoản chi phí trước khi ký kết hợp đồng. Đồng thời, cần chủ động phản ánh với cơ quan chức năng khi phát hiện dấu hiệu lừa đảo, dụ dỗ hoặc cưỡng bức lao động, góp phần xây dựng thị trường lao động an toàn, minh bạch.

NHỎ NHẸ NHẮC NHAU

Khi chén rượu quá lời

BUỔI gặp mặt hôm ấy bắt đầu rất vui. Mấy người bạn lâu ngày mới gặp nhau, chén rượu chuyển qua chuyển lại, chuyện cũ chuyện mới rôm rả không dứt. Đến khi ai cũng đã ngà ngà, một người nhắc lại chuyện từ nhiều năm trước rồi bỗng một câu trêu bạn.

Lúc tỉnh táo, có lẽ người nghe chỉ cười cho qua. Nhưng khi rượu đã làm đầu óc nóng lên, câu nói ấy lại trở nên khó chịu. Anh đặt mạnh chén xuống bàn, hỏi lại. Người kia thấy bạn phản ứng thì càng trêu thêm. Vài lời qua lại, tiếng cười trên bàn nhậu nhanh chóng biến thành tiếng cãi nhau.

Một người đứng dậy, người kia cũng đứng theo. Chiếc ghế bị xô đổ. May mà những người còn lại kịp giữ cả hai ra hai phía. Khi cuộc vui tan, chẳng ai còn tâm trạng. Sáng hôm sau tỉnh rượu, người nói câu trêu chọc thấy mình quá lời. Người nổi nóng cũng ngượng vì phản ứng của mình. Hai người vốn chơi với nhau nhiều năm lại suýt mất tình bạn chỉ vì vài phút không kiểm soát được bản thân.

Rượu bia khiến người ta dễ vui hơn nhưng cũng dễ mất bình tĩnh hơn. Có những câu bình thường chẳng đáng để tâm, qua hơi men lại thành chuyện lớn. Người vốn ít nói có thể trở nên nhiều lời; người đang có chuyện bức bối lại càng dễ phản ứng mạnh. Nhiều cuộc xô xát đáng tiếc bắt đầu từ một câu nói lỡ lời, một lời trêu đùa hay một chuyện cũ được nhắc lại không đúng lúc.

Khi đã uống rượu, tốt nhất đừng cố phân định đúng sai. Nếu thấy người bên cạnh bắt đầu lớn tiếng, những người cùng bàn nên khéo léo chuyển câu chuyện, khuyên bạn dừng lại hoặc đưa nhau về. Đừng vì tâm lý cổ vũ, kích bác mà làm mâu thuẫn thêm căng thẳng. Một lời can ngăn đúng lúc đôi khi có thể tránh được một hậu quả rất lớn.

Người uống rượu cũng cần tự biết điểm dừng của mình. Khi thấy đầu óc không còn tỉnh táo, hãy ngừng uống. Đừng lái xe, đừng tranh luận và càng không nên tìm cách giải quyết những mâu thuẫn đang có. Chuyện gì cần nói, hãy để ngày mai khi tất cả đều tỉnh táo.

Một cuộc vui đáng nhớ là cuộc vui mà sau khi trở về, mọi người vẫn còn muốn gặp lại nhau. Đừng để một chén rượu quá đà, một câu nói quá lời biến bạn bè thành người xa lạ.

Có những điều chỉ mất vài giây để gây ra, nhưng phải mất rất nhiều ngày mới có thể sửa chữa được.

ĐỨC QUÝ

BẠN CẦN BIẾT

Phòng bệnh khi thời tiết chuyển lạnh

Khi thời tiết chuyển lạnh, trẻ em cần được quan tâm chăm sóc và tư vấn sức khỏe kịp thời.

nhất. Dưới đây là một số biện pháp phòng bệnh mùa lạnh:

Giữ ấm cơ thể: Mặc đủ ấm, nhất là cổ - ngực - tay - chân; hạn chế ra ngoài sáng sớm, tối muộn khi nhiệt độ thấp; khi ra ngoài nên đeo khẩu trang, đội mũ, mang tất.

Ăn uống điều độ: Ưu tiên các món ăn - uống ấm, dễ tiêu; tăng cường rau xanh, trái cây; có thể dùng trà gừng, nước chanh ấm để giữ ấm cơ thể.

Vận động nhẹ nhàng: Duy trì tập thể dục trong nhà, xoa bóp, tập dưỡng sinh; tránh vận động mạnh ngoài trời lạnh, tránh thay đổi nhiệt độ đột ngột.

Theo dõi sức khỏe: Đo huyết áp, đường huyết định kỳ; khi thấy mệt mỏi, khó thở, chóng mặt, tê lan tay chân... cần đi khám ngay.

Tăng sức đề kháng bằng y học cổ truyền: Xông, ngâm chân thảo dược, châm cứu hoặc bấm huyệt giúp lưu thông khí huyết và sử dụng các bài thuốc bổ khí, ôn dương, nâng cao thể trạng theo hướng dẫn của bác sĩ.

QUỲNH HƯƠNG

THỜI tiết đã chuyển sang những ngày lạnh đầu mùa, đây là thời điểm trẻ em, người cao tuổi, người có bệnh mạn tính (tim mạch, huyết áp, khớp, hô hấp...) dễ gặp vấn đề sức khỏe

Nobel 2026: Giải mã “bàn tay” phân tử - khám phá cứu sống hàng triệu người

Hãy thử đặt hai bàn tay cạnh nhau. Chúng gần như giống hệt, nhưng dù xoay theo cách nào, bàn tay trái cũng không thể chồng khít hoàn toàn lên bàn tay phải. Trong thế giới vi mô, các phân tử hóa học cũng tồn tại một hiện tượng y hệt.

Đó là tính bất đối xứng, hay còn gọi là tính “thuận tay” của phân tử. Đặc tính này khiến các phân tử tương tác rất khác nhau khi đi vào cơ thể sống. Vì thế, việc tìm cách kiểm soát “bàn tay” của phân tử không chỉ là một bài toán lý thuyết của hóa học, mà còn là vấn đề mang tính sống còn trong việc sản xuất được phẩm phục vụ con người.

Nhờ công trình giải mã bí ẩn này, hai nhà khoa học Henri B. Kagan (95 tuổi, người Pháp) và Kenso Soai (76 tuổi, người Nhật Bản) đã được xướng tên tại giải Nobel Hóa học 2026. Từ một khái niệm tưởng chừng trừu tượng, khám phá của họ đã tạo ra cuộc cách mạng thực sự trong ngành công nghiệp dược phẩm, giúp bảo vệ sức khỏe của hàng triệu người.

Trong tự nhiên, nhiều phân tử tồn tại dưới hai dạng là ảnh phản chiếu của nhau

Chân dung hai nhà khoa học Henri B. Kagan (trái, trên màn hình) của Pháp và Kenso Soai (phải, trên màn hình) của Nhật Bản đoạt giải Nobel Hóa học năm 2026, tại lễ công bố ở Viện Hàn lâm Khoa học Hoàng gia Thụy Điển, Stockholm, ngày 7/10/2026.

(như tay trái và tay phải) với cùng thành phần cấu tạo nhưng ngược chiều trong không gian. Năm 1848, nhà hóa học và vi sinh vật học người Pháp Louis Pasteur - “cha đẻ” của ngành vi sinh vật học hiện đại - đã phát hiện ra điều này và nhận thấy một sự thật kinh ngạc: sự sống trên Trái Đất vô cùng “kén chọn”. Các phân tử đường cấu tạo nên ADN hay các axit amin trong protein con người gần như chỉ sử dụng đúng một dạng (toàn tay trái hoặc toàn tay phải).

Vào những năm 1980, nhà hóa học Henri Kagan đã tạo ra bước đột phá khi phát hiện ra “hiệu ứng phi tuyến”. Trước đây, giới khoa học tin rằng muốn có 100% sản phẩm là phân tử “tay trái”, chất xúc tác cũng phải là 100% “tay trái”. Nhưng Kagan đã chứng minh: chỉ cần một lượng chất xúc tác nhỏ hơn đôi chút ở dạng “tay trái”, nó có thể định hướng và khuếch đại để sản phẩm cuối cùng nghiêng hẳn về dạng mong muốn.

Tiếp bước Kagan, vào năm

1995, nhà khoa học Kenso Soai đã thực hiện một thí nghiệm được Ủy ban Nobel ca ngợi là “ngoạn mục nhất lịch sử hóa học”. Ông tìm ra cơ chế “tự xúc tác” - nơi sản phẩm vừa sinh ra lại đóng vai trò làm chất xúc tác để tạo ra chính nó nhanh hơn. Nhờ cơ chế này, giống như một quả cầu tuyết lăn từ trên đỉnh núi, một sự chênh lệch ban đầu chỉ vốn vẹn 2% đã được khuếch đại lên thành 99,99% chỉ gồm một dạng phân tử duy nhất.

Những nguyên lý do Kagan và Soai đặt nền móng đã cung cấp cho nền hóa học hiện đại một công cụ quyền lực để “chỉ đạo” các phản ứng hóa học. Ngày nay, kiến thức này

được ứng dụng rộng rãi để sản xuất các loại thuốc với độ tinh khiết tuyệt đối, loại bỏ hoàn toàn tác dụng phụ không mong muốn. Không chỉ định hình ngành dược phẩm, nguyên lý này còn được dùng để chế tạo hương liệu, chất tạo mùi, hóa chất nông nghiệp và các vật liệu tiên tiến.

Giải Nobel Hóa học 2026 không chỉ vinh danh nỗ lực giải mã một bí ẩn vi mô tồn tại suốt 180 năm, mà còn là minh chứng mạnh mẽ nhất cho giá trị của khoa học cơ bản: Những khám phá khởi nguồn từ câu hỏi nhỏ bé nhất về “bàn tay” phân tử, cuối cùng đã trở thành chiếc chìa khóa vĩ đại bảo vệ sinh mạng con người.

Viện Hàn lâm Khoa học Hoàng gia Thụy Điển tại Stockholm.

ĐỨC QUÝ (Theo TTXVN)

MỌI MIỀN ĐẤT NƯỚC

TỈNH Ninh Bình ghi nhận tốc độ tăng trưởng GRDP ấn tượng đạt 11,31%, đứng thứ 5 cả nước trong 9 tháng năm 2026. Địa phương thể hiện quyết tâm giữ vững đà tăng trưởng hai con số trong giai đoạn 2026 - 2030, đồng thời kiến nghị cấp có thẩm quyền sớm bổ sung tuyến cao tốc Ninh Bình - Sơn La vào quy hoạch mạng lưới đường bộ quốc gia.

Tăng trưởng hơn 11% sau 9 tháng

Nổi bật là lĩnh vực công nghiệp và xây dựng của Ninh Bình tăng trưởng 16,37%. Chỉ số sản xuất công nghiệp (IIP) tăng 25,01% so với cùng kỳ năm 2025.

Hoạt động xuất khẩu tiếp tục là một trong những động lực tăng trưởng quan trọng. Tổng kim ngạch xuất khẩu đạt hơn 28,1 tỉ USD, tăng 50% so với cùng kỳ. Các mặt hàng xuất khẩu chủ lực gồm linh kiện điện tử, máy tính, hàng may mặc và giày dép. Lĩnh vực thương mại, dịch vụ cũng ghi nhận những kết quả tích cực. Tổng mức bán lẻ hàng hóa và doanh thu dịch vụ tiêu dùng đạt hơn 240.343 tỉ đồng, tăng 20%.

Đặc biệt, trong 9 tháng năm 2026, Ninh Bình đón khoảng 20,55 triệu lượt khách du lịch, trong đó có

Ninh Bình tăng trưởng 11,31%, quyết tâm giữ nhịp “hai con số” cả năm

Cao tốc Cầu Giẽ - Ninh Bình - một trong những tuyến cao tốc quan trọng kết nối Ninh Bình với Thủ đô Hà Nội.

2,45 triệu lượt khách quốc tế. Tổng doanh thu du lịch ước đạt 21.350 tỉ đồng.

Tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn đạt 47.000 tỷ đồng (trong đó thu từ thuế, phí đạt 29.640 tỷ đồng, đạt 90,87% dự toán Trung ương giao); dự kiến cả năm vượt 30% dự toán, tương đương khoảng 10.000 tỷ đồng. Tính tiếp tục duy trì xuất siêu trên 2,7 tỷ USD.

Bên cạnh những điểm sáng, lãnh đạo tỉnh cũng thẳng thắn nhìn nhận hạn chế khi tỷ lệ giải ngân vốn đầu tư công mới đạt 37,3% kế hoạch Thủ tướng

giao và xem đây là nhiệm vụ trọng tâm cần dồn sức xử lý, gần trách nhiệm trực tiếp đối với từng chủ đầu tư và từng dự án cụ thể trong những tháng cuối của năm.

Quyết tâm giải ngân 100% vốn đầu tư công, hướng tới đô thị di sản thiên nhiên kỷ

Xác định nhiệm vụ những tháng cuối năm có ý nghĩa quyết định, Ninh Bình kiên định mục tiêu tăng trưởng hai con số. Tỉnh quyết tâm đạt mức tăng trưởng cao trong năm 2026 và cả giai đoạn 2026 -

2030 theo tinh thần Kết luận số 18 của Trung ương và Nghị quyết số 169 của Chính phủ.

Trong đó, nhóm giải pháp trọng tâm là tỉnh sẽ cập nhật kịch bản tăng trưởng từng ngành, thúc đẩy mạnh mẽ công nghiệp chế biến, chế tạo, thương mại - dịch vụ gắn với chất lượng tăng trưởng và bảo vệ môi trường. Đồng thời, tập trung hoàn thiện quy hoạch chung đô thị Ninh Bình nhằm hiện thực hóa mục tiêu trở thành thành phố trực thuộc Trung ương trước năm 2030 với bản sắc đô thị di sản thiên nhiên kỷ.

Nhằm khơi thông nguồn lực, tăng cường liên kết liên vùng và tạo dư địa phát triển

dài hạn, tỉnh Ninh Bình đề xuất cấp có thẩm quyền bổ sung tuyến Cao tốc Ninh Bình - Sơn La vào Quy hoạch mạng lưới đường bộ thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050. Tuyến đường này có vai trò chiến lược trong việc kết nối các tỉnh Tây Bắc với trục giao thông Bắc - Nam, tạo sự đồng bộ với Cao tốc Bắc - Nam phía Đông, Quốc lộ 1, đường Hồ Chí Minh, tuyến đường bộ ven biển và đường sắt tốc độ cao tương lai, mở rộng cánh cửa kết nối vùng nội địa với các khu kinh tế biển.

Ninh Bình đề xuất Chính phủ chỉ đạo Bộ Xây dựng sớm tổ chức lập quy hoạch chi tiết Cảng hàng không Quốc tế Ninh Bình, đồng thời đẩy nhanh tiến độ thẩm định, phê duyệt quy hoạch Khu kinh tế Kim Sơn nhằm tạo động lực đột phá cho địa phương và cả vùng duyên hải Bắc Bộ.

Tam Cốc (Ninh Bình) nổi danh là 1 trong 5 cảnh đẹp nhất Việt Nam.

NGUYỄN HẰNG (Theo chinhphu.vn)